ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 12. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го СІЧНЯ 1976 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, JANUARY 20, 1976 No. 12. VOL. LXXXIII.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ І ПОСАДНИКИ ТРЬОХ МІСТ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ПРОГОЛОШЕННІ І СВЯТКУВАННІ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В НЮ ДЖЕРЗІ

Кліфтон, Н. Дж. — Вперше в історії стейту Ню Джерзі, одного з перших в якому започатковано вже тепер традиційні святкування роковин проголошення самостійности Української Народної Республіки 22 січня, 1918 року, в Києві, Губернатор цього стейту Брендан Т. Бирн завітав до української громади та в присутності близько 600 осіб підписав проклямацію, проголошуючи 22-го січня 1976 року „Днем Української Незалежности" і закликаючи „всіх громадян, без огляду на їхнє національне походження, відмітити цей день в пошані до хороброго українського народу, який бореться за найцінніший ідеал нашої нації і свободолюбних народів в цілому світі — за волю".

Стейтовий День Української Незалежности в Кліфтоні. На фото, під час святкового бенкету, стоять (зліва): конґресмен Роберт Роу, Северин Палидович, губернатор Брендан Бирн, стейтовий сенатор Джордж Гіркала та Йосип Лисогір. (фото: Ігор Ляшок)

Церемонія підписання проклямації губернатором Бирном відбулася тут в суботу, 17 січня, під час бенкету в Робін Гуд Інн, влаштованому Відділом Українського Конґресового Комітету Америки повітів Пассейк - Берґен під протекторатом стейтової Координаційної Ради УККА для відмічення потрійних роковин: 58-ої річниці встановлення Української Народної Республіки, 200-річчя незалежности ЗСА і 100-річчя українського поселення в цій країні. Крім губернатора Бирна, в Бенкеті, який відбувся в пополудневих годинах, взяли участь посадники трьох найгустіше заселених українцями міст північного Ню Джерзі, члени міських рад та стейтової асамблеї, конґресмен цього дистрикту Роберт Роу, представники всіх Відділів УККА в Ню Джерзі та майже всіх українських громадських організацій і установ.

В короткій промові до численно зібраних гостей, губернатор Бирн підкреслив особливий характер цьогорічних відмічень роковин української незалежности, бо вони „вповні сходяться і відбуваються в контексті святкувань 200-річчя ЗСА", а нав'язуючи до 100-ліття українського поселення в Америці, він назвав українську громаду „повновартісним членом великої американської симфонії", в якій вона відіграє важливу ролю в збереженні свободи та її поширенні для тих народів, які невпинно борються за цей найбільший ідеал всього людства. Після підписання проклямації, губернатор Бирн, який вступив на це українське свято в дорозі з Філядельфії, одержав подарок — різьблену в гуцульському стилі касетку — з рук п-і Олі Палидович та під оплески гостей залишив бенкетову залю.

Бенкет, який проходив в цілості в англійській мові з уваги на присутність численних гостей — неукраїнців, відкрив Северин Палидович, голова місцевого відділу УККА, а проводив ним інж. Роман Швед з Філядельфії. Після приречення льояльности американському прапорові та спільного відспівання американського і українського національних гимнів, інтонованих солісткою Марією Лисогір під фортепіяновий акомпаньямент Роми Грабарчук, молитву провів о. Теодор Форостей з Пассейку. Після представлення гостей за головним столом, короткі промови виголосили: стейтовий сенатор Джозеф Гіркала, який рівнож представляв губернатора Бирна; Йосип Лисогір, головний предсідник УНСоюзу та екзекутивний віцепрезидент УККА; Френк Сильвестер, мейор Кліфтону; д-р Пол Джордан, мейор Джерзі Сиві, який відмітив ролю української громади, УНСоюзу і його головного предсідника особисто в економічній розбудові цього міста; конґресмен Роберт Роу; Роберт Міллер, мейор Ірвінґтону; член стейтової асамблеї Еміль Ольховий, американець польського походження; Константин Ваньо, віцепрезидент Координаційної Ради УККА в Ню Джерзі; Андрій Мицьо, голова Пластової Старшини в ЗСА; і С. Палидович. Промовці наголошували вклад українців у всебічний розвиток ЗСА і конечність ще більш інтенсивної допомоги українському народові в його безупинних змаганнях до волі і незалежности.

В ході бенкету інж. Швед представив численних представників громадських організацій, в тому й союзовців серед них мґр Уляну Дячук, головного касира УНСоюзу. Він рівнож відчитав деякі з численних письмових привітів, в тому від сенаторів Геррісона Вілліямса і Генрі Джексона. Перед закінченням бенкету відбулося церемоніяльне краяння великого торту з позначенням „Воля Україні", що його доконали мейор Сильвестер і о. Форостей.

На закінчення бенкету молитву відмовив о. Михайло Кучм'як, парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, а С. Палидович представив бенкетовий комітет очолюваний Іваном Буртиком.

У мистецькій програмі виступав квартет бандуристів під мистецьким проводом Володимира Юркевича, виконавши чотири українські пісні. Ресторан Робін Гуд Інн, який цього дня був всеціло під знаком Українства, був окрашений американським і українським прапорами.

Програма Дня Української Незалежности в Олбані

Ню Йорк (УККА). — З канцелярії УККА інформують, що після відповідних заходів і консультаційних розмов з проводами близьких до Олбані Відділів, усгійнено програму святкувань Дня Української Незалежности в столиці Олбані, стейту Ню Йорк, які відбуватимуться в Леґіслятивному Будинку з участю багатьох членів законодавчих палат, губернатора Гю Кері і численної української делеґації, що її очолюватиме головний предсідник УНСоюзу і екзекутивний віцепрезидент УККА Йосип Лисогір. Святкування почнуться у вівторок, 20-го січня ц. р. о год. 1-ій по полудні. Збірка української делеґації в Леґіслятивному Будинку на першому поверсі. Церемонію відкриє молитвою о. д-р Богдан Волошин, декан Олбанської округи, після чого промовлятимуть сенатори Ворен Андерсон і Едвин Е. Мейсон та ансамблімен Джеймс Таллон, а від української делеґації Йосип Лисогір. Сенатори Мейсон і Андерсон роблять старання, щоб губернатор Гю Кері прийняв українську делеґацію на окремій авдієнції та передав їй при цій нагоді Проклямацію Дня Української Незалежности, яку він видасть незалежно від резолюції Леґіслятури.

Після офіційної частини відбудеться прийняття для українських учасників і мистецька частина у якій виступлять: Марійка Штинь і орися Гевко (спів), молоді бандуристи Марко Бандера і Марко Семчишин, а також танцювальна група „Верховина" з Вотервліт під керівництвом Михайла Коцура та шкільні діти з Коговзу.

РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І СОБОРНОСТИ В ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — (П.Ш.) Відділ УККА в Гартфорді при співпраці місцевих організацій влаштовує в неділю, 25 січня 1976 року о год. 4-ій по полудні в Українському Народному Домі Святочну Академію для відзначення 58-их роковин проголошення Незалежности і Соборности Української Держави. В ранніх годинах в церквах обох віроісповідань будуть відслужені Служби Божі в намірені українського народу. Для відзначення Незалежности та Соборности Української Держави, 22 січень буде проголошений Українським Днем у стейті Коннектикат губернатором стейту, Еллою Грассо, як також і посадником міста Гартфорду, Дж. Аттансоном.

Заповідають Український Тиждень в Оттаві

Оттава, Канада (КУК). — Українська громада в Оттаві, під керівництвом місцевого Комітету Українців Канади, плянує влаштувати „Український Тиждень" від 30-го січня до 7-го лютого 1976 року. Ціллю українського тижня є поінформувати мешканців столиці про українську культуру, мистецтво та вклад українців у різні ділянки канадського життя і нав'язати тісніші контакти з іншими національними групами та їхніми діячами. У програму тижня входять: виставки українського народного мистецтва, виставка книжок, мистецький концерт, виступи аматорських гуртків, панельні дискусії, фільми тощо. Завершенням тижня буде „Столичний бенкет і баль", що має бути всеканадською імпрезою. На ньому буде президент централі Комітету Українців Канади й будуть вручені відзначення заслуженим громадянам, українцям і не-українцям, з цілої Канади. Головним промовцем на бенкеті буде представник уряду Канади.

ФРАНЦУЗЬКА ПРЕСА ПРО СПРАВУ Й ПРИЇЗД Л. ПЛЮЩА

Париж (Т. Дж.) — Французька преса ще кілька років тому присвячувала мало місця внутрішнім справам СССР, бажаючи бути в згоді з урядовою політикою, яка настоювала на тому (ще за де Голя, а зокрема за Ж. Помпіду), що Франція була завжди „упривілейованим приятелем Совєтського Союзу", що випливало з традиційних добрих зносин із Росією, яка двічі допомагала громити Німеччину. Та, як ми вже неоднократно писали, внутрішня ситуація Франції спричинила поважні зміни. Т. зв. об'єднана лівиця в президентських виборах мала лише на 2% менше голосів від ґолістської більшости й це змусило уряд до антикомуністичної пропаґанди. Президент Жіскар д'Естен на свій спосіб ладнав відносини з Москвою і в останніх відвідинах у Москві, спираючись на договір у Гельсінках, підніс справу політв'язнів, у тому й Л. Плюща, д-ра М. Штерна та інших.

Леонід Плющ

Міжнародний Комітет Математиків з осідком у Парижі, вичерпавши всі „леґальні" можливості інтервенцій за звільнення Л. Плюща, пішов у жовтні м. р. на масову демонстрацію — мітінґ у великій залі Мютюаліте. Це змусило й французьку компартію виступити в обороні Л. Плюща, „якщо він засуджений за свої переконання". Протилежного совєтська амбасада не магла довести й акція за звільнення Л. Плюща пішла на сторінки преси.

Преса подавала часті й точні інформації, зокрема від грудня м. р. Справа перекинулась у широкі кола громадськости, бо за нею стояли не лише крайні ліві, що хотіли б окрилювати компартію зліва, але й соціялісти, які не пішли на „спільну програму" з компартією. У цю акцію українці не

(Закінчення на ст. 8-ій)

Національні рухи загрожують існуванню СССР – пише „Ню Йорк Таймс"

Ню Йорк. — Впливовий „Ню Йорк Таймс" у своєму виданні з неделі, 18 січня, помістив коментар С.Л. Солцберґера на тему всезростаючих національних рухів в країнах Західньої Европи та в Совєтському Союзі, як також про старання африканських держав зменшити впливи племен, а скріпити силу й значення центральних урядів. Твердячи, що національні рухи таких західньоевропейських національних меншин, як баски і катальонці в Еспанії, баски й бретонці в Франції, шотляндці, валійці та ірляндці у Великобританії, валлонці та флямандці в Бельгії, є неґативним явищем, бо нібито послаблюють згадані держави та перешкоджають спробам створити „об'єднану Европу", Солцберґер заявляє, що національні рухи найбільш поширені в Совєтському Союзі. Він пише: „СССР містить в собі зерна власного потенційного знищення у формі українського, балтійських, вірменського, грузинського, тюркського, киргизького, узбекського та казахського націоналізмів. Якщо б їм дозволено розвиватися без перешкод, то вони розірвали б на куски цей великий конґльомерат, над яким володіє Москва". Солцберґер однак твердить, що наразі нема жадних познак, що таке станеться, бо кремлівський режим втримує Совєтський Союз „сильним і об'єднаним" вирішити, що не зважаючи на те, що інші імперії розпалися, „жадні подібні розкладові рухи не будуть толеровані у дисциплінованій совєтській системі".

Друкується реґіональний твір 93-літнього о. П. Чавса

„Мостищина-Судововишинщина у вирі життя" — це заголовок друкованої тепер у в-ві „Свобода" більшої книги про цей район Західньої України, який відіграв замітну ролю в нашій історії. Автором цієї понад 400-сторінкової книги є о. Петро Чавс, якому в найближчий понеділок, 26-го січня, сповниться 93 роки життя.

Впр. о. Петро Чавс

Ця велика і багато ілюстрована книга охоплює період від Першої світової війни до 1945 року. Колишні мешканці Мостищини й Судововишинщини знайдуть багато історично-джерельного матеріялу про свої сторони, а у розділі „У вирі життя" читач знайде історичну розвідку про працю українського священика на церковно-суспільно громадському полі, неприхильне, ба навіть вороже ставлення польського клеру до українського духовенства. О. Петро Чавс описує докладно часи польської, німецької і большевицької окупацій Західної України, переслідування усіма окупантами українского народу й нищення ними Української Католицької Церкви. Автор довгими роками збирав документальний матеріял про минуле тих сторін і своїх колишніх парафіян, щоб документальний матеріял вкінці передати своїм колишнім землякам і їх дітям, щоб вони знали „хто ми, чиї сини", за що вони борились і терпіли вони та їхні предки. Книжку можна замовляти вже тепер в Українському Католицькому Музеї у Стемфорді, який спонзорує цю працю.

о. Петро Чавс
Український Католицький Музей
161 Glenbrook Road,
Stamford, Conn. 06902.

Бюро Публічної Інформації ОН відкинуло аплікацію щодо членства СКВУ

Ню Йорк. — Секретаріят Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ) інформує, що Бюро Публічної Інформації Об'єднаних Націй відкинуло аплікацію СКВУ щодо визнання за цією українською організацією статусу не-урядового члена, бо, мовляв, СКВУ поширює „дисидентські опінії" та в своїх публікаціях поміщує заяви, „скеровані проти членів-державОб'єднаних Націй". Відмову підписав Гільберт Різо, шеф відділу зовнішніх зв'язків ОН.

СКВУ інформує, що аплікація щодо надання статусу не-урядової організації була внесена 22-го грудня 1975-го року, щоб ця українська організація могла одержувати та поширювати інформації про ОН серед своїх членів.

Микола Плавюк, віцепрезидент СКВУ, назвав відмову „актом одвертої дискримінації проти 2-мільйонової української громади на Заході". Він вказав на факт, що СКВУ представляє більше осіб, ніж понад 40 членів-держав ОН мають населення. У заяві М. Плавюк сказав, що СКВУ поробив всі можливі заходи одержати дозвіл на представництво в ОН, однак безуспішно. Він виявив здивування, що Бюро Публічної Інформації ОН подало як причину відкинення аплікації „дисидентські опінії" та „заяви проти членів-держав ОН у публікаціях СКВУ", бо кожна газета в світі час до часу поміщує такі погляди щодо ОН. Отже, причина відкинення аплікації СКВУ не є логічна, бо тоді жадна із теперішніх не-урядових організацій при ОН не могла б задовольнити вимог членства.

Микола Плавюк також вказав на факт, що подані Бюром Публічної Інформації причини на відкинення аплікації СКВУ не находяться у правильниках, які описують критерії на прийняття не-урядових членів. З огляду на відмову, СКВУ не має доступу до Об'єднаних Націй, тієї організації, яка має за завдання мирним шляхом розв'язувати міжнародні проблеми. М. Плавюк сказав, що СКВУ не має іншого виходу, а тільки продовжувати свої старання таки одержати статус не-урядової організації та повідомив, що СКВУ звернеться в цій справі до деяких членів-держав ОН.

Світовий Конгрес Вільних Українців також поінформував, що після одержання відмови від Бюра Публічної Інформації ОН, представник СКВУ телефонічно говорив із працівниками того Бюра, які заявили, що якщо СКВУ цього бажає, то аплікація буде розглянена Комітетом в справі членства, але натякнули, що цей Комітет також правдоподібно відкине аплікацію СКВУ, але листи від представництв держав - членів ОН, які підтримували б аплікацію СКВУ, можуть мати деякий позитивний вплив. Тому СКВУ буде раніше старатися одержати підтримку членів-держав, заки поновно вноситиме аплікацію до Комітету в справі членства.

Появився друком Біографічний Довідник Українців у Північній Америці

(Н. Н.) — Почата перед роками праця над зібранням та опрацюванням біографій видатніших українців у ЗСА й Канаді та виданням Першого Біографічного Довідника в англійській мові успішно завершилась. Книга вийшла з друку й переплетні 19 грудня 1975 року і від 31-го того ж місяця є вже у процесі експедиції.

Д-. Дмитро Штогрин

Довідник появився під головною редакцією д-ра Дмитра Штогрина (Іллинойський Університет) і членів Редакційної Колеґії: д-ра Юрія Фединського (Індіяна Університет), мґ-ра Андрія Григоровича (Торонтонський Університет), д-ра Петра Стерча (Дрексел Університет), мґ-ра Миколи Липовецького (Торонтонський Університет) і д-ра Романа Вереса (Український Бібліографічно - Довідковий Центр). Підготовчу працю видання спонзорували Українсько - Американська Асоціяція Університетських Професорів і Товариство Українських Бібліотекарів Америки. Книга вийшла під назвою „Ukrainian in North America: A Biographical Directory of Noteworthy Men and Women of Ukrainian Origin in the United States and Canada". Має вона 448 сторінок більшого енциклопедичного формату (25 x 17 см.) та оправлена в полотно синього кольору з золотими літерами та віньєтою.

Довідник включає біографії біля двох тисяч осіб, активних у різних ділянках духовного, наукового, професійного, культурного й політичного життя, як напр., ієрархи й поважне число духовників українських церков, включно з бувшим капеляном покійного президента ЗСА, Дж. Ф. Кеннеді; письменники, поети й літературознавці; мистці різних ділянок; актори та оперні співаки — солісти українських, американських і канадських опер; музики — солісти і члени симфонічних оркестр; фільмові зірки і продуценти; професори університетів і вчені з національним та міжнародним ім'ям, включно з бувшими науковими дорадниками президентів ЗСА й сімома дійсними членами Національної Академії Наук;

(Закінчення на стор. 6-ій.)

Д-р Василь Орелецький помер у Мюнхені

Мюнхен, Німеччина. — З Українського Вільного Університету інформують, що в п'ятницю, 9-го січня 1976 р., тут помер на 81-му році життя проф. д-р Василь Орелецький, трикратний ректор цього Університету та довголітній декан його факультету права і суспільно-економічних наук. Св.п. проф. д-р В. Орелецький походив з Буковини — народився 1895-го року — але з 1920-го року жив на еміґрації в Чехо-Словаччині, а з 1945-го року в Німеччині. В 1920-30-их роках був найбільш активний в студентському русі, зокрема в міжнародних зв'язках, від 1925 до 1933-го року очолював ЦеСУС. Похоронено Спочилого в четвер, 15-го січня, на українській частині місцевого цвинтаря „Вальдфрідгоф".

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Щоб не сонним снились...

Громада, що бажає рости і розвиватись та „бути порахована", себто бути фактором в загальному житті і розвитку, мусить не тільки проявляти відповідну активність, але постійно цю свою активність перевіряти, зокрема перевіряти свою тактику та засоби, якими вона змагає до своєї мети. Не зміняються бо тільки принципи та мета, але шляхи і змагання до тієї мети тільки тоді будуть успішні, якщо вони будуть диктовані кожночасними обставинами і потребами. Підхід до проблеми часто впливає, а то й перерішує її розв'язку. Добрим прикладом на це може послужити відома пригода двох монахів, один з яких питав архимандрита, чи може закурити собі цигарку тоді,як молиться, і у відповідь дістав рішуче „Ні!", а другий хотів знати, чи може молитись тоді, як курить, і відповідь була: „Брате, молитись можна завжди!" Та сама справа, але інший підхід і два цілком протилежні рішення.

У наших публічних дебатах і в приватних розмовах часто можна почути докір, що деякі з наших провідних діячів „заскорузлі", що вони, мовляв, ще досі „не вийшли з Академічного дому" у Львові та міряють сьогодні події давньою міркою і тому „тупцюють на місці". Знову ж цим „модерністам" — щоб не вживати іншого окреслення — закидується брак стійкости і характеру, спекулятивність, зміновіховство та подібні суспільно-політичні промахи. Правда, як завжди, по середині і її можна знайти та з'ясувати тільки у вільній, інтелігентній дискусії. Саме в цій дискусії і в цьому шуканні зумовлених часом і обставинами шляхів у змаганні до мети міститься великий обов'язок і велика відповідальність вільної преси.

Не во гнів нікому треба ствердити, що серед нашого читацького загалу все ще немає належного розуміння і зрозуміння до цих завдань, обов'язків і відповідальностей „засобів масової інформації", що в нашій українській дійсності обмежується майже виключно до преси. Для справедливости треба ствердити, що в останніх яких десяти-двадцяти роках ситуація у нас у цьому відношенні незрівняно покращала. Сьогодні вже тільки відносно малий відсоток докоряє газеті „навіщо таке друкувати", а величезна більшість вже обговорює, потверджує чи оспорює суть надрукованого, а не сам факт публікації. Це добрий і заохочуючий знак і доказ нашої зрілости по лінії, мабуть, Вольтера: „Я не вірю ані одному його слову, але я вмру за те, щоб він мав право його сказати".

У цьому відношенні хочеться звернути увагу на ще одну важливу складову частину публічних дебат: пошанування опонента, як особи. В цьому ми ще поважно не домагаємо. Важливе, щоб спорити і опрокидувати думки, концепцію чи вчинок, але не лаяти опонента, без оправданих і доказаних причин не відсуджувати його від чести, не квестіонувати його персональної інтеґральности, бо навіть закон називає це „моральним вбивством" і за це карає.

Цими кількома заввагами формального порядку бажаємо попередити потрібне — на нашу думку — обговорення проблеми, заторкненої в надрукованій в „Свободі" розмові з пані Галиною Андреадіс про її виступ з артистами комуно-московського Большого театру. Идеться не тільки про цей її виступ, але про зв'язану з цим важливу проблему в цілій її ширині. До цієї бо самої категорії у відповідній мірі належать інші спільні виступи не тільки наших артистів, але науковців, спортовців та інших кваліфікованих знавців на міжнародних форумах, чи навіть на запрошення в Совєтському Союзі. Очевидно, що тут є різниця. Наші спортовці в американських дружинах чи наші науковці на міжнародних форумах не виступають — так сказати б — під совєтським прапором, вони своїми виступами не підносять совєтського авторитету, радше навпаки. Проте, проблема існує і вона без сумніву заслуговує на публічне обговорення і з'ясування не у своєму непорушному принципі активно негативного відношення до ворога та безкомпромісової боротьби проти нього, але щодо зумовленої часом і обставинами тактики та стратегії. Тільки постійне підтверджування принципу і постійна перевірка шляхів і засобів дасть можливість успішно зустрічати всі виклики дня та успішно з ними справлятись. Щоб — за словами Шевченка — нам не сонним снились дійсність і події...

Я. Гайвас

НА ГОСПОДАРСЬКОМУ ФРОНТІ

IV.

На великій господарсько-фінансовій Конференції, що відбулася в місяці листопаді 1975 р. в Рамбуйє у Франції в замку — колишній головній кватирі НАТО, загально тверджено, що економіка ЗСА, яка започаткувала сучасну господарську кризу західнього світу, започатковує теж і вихід з неї. Економіка ЗСА, на думку численних світових господарських експертів, щоправда не всіх, випередила всі інші у значному господарському піднесенні за останні місяці. Подібні твердження почули ми з уст президента Форда та від величезної кількости американських знавців.

Після таких оцінок тих компетентних і високопоставлених осіб дехто очікував малощо не господарського чуда. Тим часом виходить не так. Господарські показники ЗСА, що бурхливо піднялися протягом літа і ранньої осени цього року, в листопаді - грудні зазнали видимого спаду. Інтустрія не змогла піднестися значно вище 70% продукційної спроможности, безробіття надалі понад 8% (неофіційно нараховують біля 15%), в парі з тим „найбільша сучасна аномалія" — зріст цін й інфляції рівнобіжно зі спадком господарської активности й високим безробіттям триває далі. Дві галузі господарського життя, на яких традиційно у першу чергу дотепер відбивалися кризові тенденції, через що вони були неначе показником на ближче майбутнє, зазнали погіршення: будівництво виказує дальшу спадову тенденцію, а сільсько - господарські продукти впали на ціні, поменшали прибутки фармерів і значно поширилися „господарські ножиці" між цінами сільсько - господарських і промислових виробів. З тим, що хоч фармер дістає менше за свій продукт, споживач все таки платить щораз більше в крамниці за харчі. Ця чергова аномалія спричинена зростом коштів посередників, через руки яких продукт переходить від фармера до споживача.

Виходило б, що всі згадані експерти — інтернаціональні й американську, — а з ними і Президент країни, помилилися. Хоч спад у двох останніх місяцях 1975 р. може бути короткотривалий, то все таки є поважні причини до різних сумнівів. Чи це значить, що експерти не дописали цим разом? Може до якоїсь міри так. Але з другого боку мусимо врахувати обов'язок Президента робити все можливе для приспішення виходу з господарського застою. Одним з найкращих засобів для цього, фактично і необхідним засобом, є поширення оптимістичних настроїв серед населення, зміцнення його віри, що „найгірше минуло", та довір'я до системи і людей, які керують нею. Цей свій обов'язок Президент виконує. Знову ж господарські експерти теж тільки вийнятково є справді незалежні. Майже кожен з них крім своєї наукової, дослідчої, педагогічної праці, є дорадником, консультантом „Протофісу" (промислу, торговлі, фінансів), і як такий кожен з них крім обов'язків дослідника й порадника своїй компанії, має ще обов'язок допомагати їй в розвитку, в зрості прибутків. Тож і їхні публічні виступи мусять бути відповідні до цих потреб. Через те їхні публічні виступи й прогнози в таких часах як сьогодні виявляються тенденційними, і тому мусять викликувати скептицизм і недовір'я.

До господарської непевности внутрі ЗСА долучуються ферменти, пересунення і ще більша непевність у сучасному світі. Ферменти ці й пересунення такі масивні й глибокі, що навіть потуга ЗСА не може їх узяти під контролю. Коли ж до цього додати завжди присутню загрозу російського імперіялізму й комуністичної диверсії, тоді складність положення стає зовсім виразно перед нами.

Господарський застій разом з прямим, органічним наслідком його — безробіттям і інфляцією навіть при оптимістичних оцінках ще довго докучатимуть національній економіці ЗСА. На інфляцію складаються дуже різнородні чинники, які ближчим часом у ніякому разі не можуть зникнути, як зріст цін на енергію, загроза значного зросту цін на різні сирівці, непропорційний до зросту продуктивности зріст зарплати працівникам, зростаюча жадоба зиску в непевних часах, накінець намагання великого капіталу шляхом піднесення прибутків піднести свої фінансові резерви, які саме тепер потрібні у вийнятковій висоті.

Сучасна господарська криза погіршена глибокими технічними й технологічними перемінами в господарському житті ЗСА. Завтра ці переміни принесуть великі користі суспільству, компаніям вони вже приносять користі, але заки до того дійде й суспільство відповідно достосується, треба йому зазнати різних невигод. Дехто говорить про технологічну революцію, через яку саме тепер переходить країна і яка матиме ще більші наслідки, як мала промислова революція кінця XVIII і початку XIX століть.

Мовчки, без великого шуму переозброюються в нові машини, нову технологію, нову організацію праці ділянка за ділянкою. Нове устаткування не тільки прецизне й високопродуктивне, але теж дуже коштовне. Це змушує компанії до шукання капіталів шляхом підвишки цін на продукти, а одночасно це позбавляє праці чималу кількість працівників. Не лише компютор заступає праці сотень людей, модерна машина робить це саме! Че-

(Закінчення на стор. 7-ій)

НЕПОХИТНИЙ РЕАЛІСТ

Мюнхен (П. Ф.). — 5 січня 1976 року німці споминали сотенні роковини першого канцлера Німецької Федеральної Республіки Конрада Аденауера. „Старий", — так називали його в Німеччині, бо між членами уряду й парляменту створеної 1949 року нової держави Аденауер належав до найстарших.

Дивна буває доля людей, що займаються громадськими ділами, котрих називаємо грецьким словом — політики (від „політес"-громадянин). Часто люди, яким судилося здобути вплив на життя свого народу, мусять плисти проти течії, переборювати тяжкі перешкоди, але послідовність думки, тверда воля наприкінці перемагає. Коли такий політик відходить від участи в уряді або вмирає, то його заслуги визнають не тільки прихильники й однодумці — „соратники", але теж і колишні противники.

Хто був Аденауер? Народився він в родині дрібного службовця в Кельні над Райном 1876 року. То був час, коли німецькі держави під проводом Прусії перемогли Францію у війні 1870 р. і сторили Німецьку імперію (Deutsches Reich) на чолі з імператором із роду Гогенцоллернів. Головою уряду цієї імперії був Отто Бісмарк — „Залізний канцлер". Загально відомі слова Бісмарка про політику, як „мистецтво можливого". Це значить, що політика мусить ставити собі такі завдання, які в даних обставинах можна здійснити. Бісмарк, бувши на чолі уряду Прусії, а від 1871 р. як канцлер імперії, умів правильно оцінити міжнародні обставини і діяти відповідно до інтересів своєї держави.

В Кельні, католицькім місті, де виростав Аденауер, була здавна опозиція проти уряду Прусії, де на політику впливала кляса військової і землевласницької аристократії — „юнкерів". Аденауер пристав до партії католицької, що мала назву „Центр". В імперії Бісмарка католики були в меншості супроти протестантів, і католицька партія стояла в опозиції до уряду. Бісмарк пробував зламати вплив католицької церкви в Німеччині різним способом і назвав це „боротьбою за культуру" (Культуркампф). Само собою, в інших формах, ніж „культурна революція" китайського диктатора Мао...

Ще молодою людиною, Аденауера обрано на голову міста Кельну, що було другим городом Німеччини після Берліну. Як діяльний бурмістр, Аденауер здобув у Кельні добру адміністративну практику та знання людей, їх бажання й потреби. Він був теж вибраний, як посол партії Центру, до всенімецького парляменту (Райхстаґ) у Берліні після Першої світової війни. В Берліні оцінили політичні здібності Аденауера, але до уряду Німеччини він не вступив: він вище ставив свою позицію в Кельні, як голова міста. В Берліні й після втечі кайзера Вільгельма II в Голляндію в листопаді 1918 р. ще жив „пруський дух": президентом був маршал Гінденбурґ, генерали кайзера мали впливи на політику і давали можливість вирости партії Гітлера.

Коли Гінденбурґ поставив на чолі німецького уряду Гітлера (30 січня 1933 р.), то нацисти негайно скинули Аденауера з головства в Кельні. Він мусів переховуватися від „гончих і псарів" фюрера в манастирі, був тоді арештований, але не попав у концентраційний табір і дожив „у затінку" до кінця війни 1945 року. Як бурмістр Кельну, взявся Аденауер рятувати людність від голоду та відбудовувати зруйноване місто. Здавалося, що на цьому закінчиться громадська діяльність Аденауера.

Однак сталося інакше: колишні діячі католицького Центру домовилися з протестантськими політиками створити спільну партію під назвою „Християнсько - Демократичний Союз". Перше слово в назві вжито для відмежування від партії Гітлера, котра відкидала християнство, називала Христову віру „жидівською сектою".

Після 1945 року вірили провідні німецькі політики, що вдасться об'єднати 4 зони окупованої Німеччини під спільним урядом. Плян об'єднання німецьких областей уважала Москва за вигідний для себе, з умовою, що з'єднана Німеччина буде невтральна і без війська. Така Німеччина була б лялькою в руках Москви. Аденауер поставився проти того пляну. Він знав, що теж керівні кола в Англії та Франції не бажали такої Німеччини.

1949 р. проголошено в Східній зані Німеччини з благословення Москви „Німецьку Демократичну Республіку" під диктатурою компартії. 1949 р. створено в трьох зонах Західньої Німеччини Німецьку Федеративну Республіку. У вільних виборах до парляменту найбільше голосів здобули споріднені партії Християнських демократів та Християнських соціялістів (суспільників). Парлямент призначив Аденауера на голову уряду в столиці нової республіки — в Бонні.

Аденауер „махнув рукою" на плян об'єднання німецьких земель і взявся до відбудови господарства своєї держави і до зміцнення політичних зв'язків з західніми демократичними країнами, особливо з Америкою. Уряд Аденауера старався здобути довір'я до своєї держави в демократичних країнах. Йому вдалося ввести Західню Німеччину в господарську спілку 6-ти західньо - европейських країн. Західні держави дали згоду на створення армії Західньої Німеччини і признали її до Атлантійського Оборонно-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Голоси читачів

ЧИИ ТРІЮМФ?

У своєму інтерв'ю з Галиною Андреадіс („Свобода" 10. 1. 76.) авторка Л. В. пише, що спільний виступ солістки з співаками „Большого" був її „тріюмфом". Якщо хтось „тріюмфував", то хіба „Комітет зарубіжних зв'язків", ціллю якого є розточити й розкласти наше поселення у вільному світі.

Солістка тішиться, що мала змогу виступати з „найкращими співаками світу". Невже? Якщо вона справді бажала виступати з найвищої якости співаками, чому не подбала про заанґажування з солістами західнього вільного світу. Адже солісти „Большого" не мали найвищої оцінки американської музичної критики...

Погляд І. Туманова („номен-омен"), що українська земля породжує найкращих співаків, які змушені виступати в російських ансамблях, тільки потверджує продовжування совєтами давньої московсько-імперіялістичної царської практики переселювати українські мистецькі таланти і збагачувати ними російську культуру. Адже ці співаки могли б бути окрасою київської, чи інших українських опер на рідній землі.

Щодо перспективи „ношення на руках" — краще бути обережним! Большевики вже неодного наївного „винесли" на Соловки, або на той світ!

„Бомба", націлена на наше громадянство, вибухла в протилежному напрямку.

Дзвінка Брикович

Гаверстро, Н. Й.

ПРО „ЩЕДРИКА"

У статті про „Щедрика" М. Кушніренко подає ряд невірних відомостей. Обговорюючи англомовні переробки „Щедрика", автор, в добрій вірі, нарікає, що ніколи і ніде там не згадується М. Леонтович або українська ідентичність твору. Він боліє тим, що досі ніхто не заступився за „Щедриком" в поважній чужомовній літературі, що досі ніхто не дослідив впливу твору Леонтовича на американську музику.

Фактично, ситуація так не представляється. Лишаю на боці справу мистецького перекладу української народної поезії на англійську мову — це завдання дуже важке, особливо, коли переклад має пасувати музиці оригіналу та передавати його зміст. Але з чисто музичного боку, тема вже достатньо опрацьована і може послужити, наприклад, в 200-ліття ЗСА.

„Щедрик" привіз до Америки О. Кошиць. Оригінал Леонтовича виконувано згодом різними українськими хорам. В 1936 р. постала нова англійська переробка Carol of the Bells". Автором цієї першої англійської версії є кол. асистент Тосканіні, диригент Peter Wilhousky. Він інформував мене, що почув українського „Щедрика" на одному концерті (невідомо якого хору), захопився твором, остаточно написав англійський текст до нього, бо його власний студентський хор не міг співати по - українськи. Всі відомі мені нотодруки (найменше 5, починаючи із 1936 року) подають М. Леонтовича та українську ідентичність твору. Маємо вже декілька новіших англійських текстів „Щедрика", але всі вони зазначають українське походження твору. Крім цього, є понад 50 закаталогованих звукозаписів хорів, оркестр, включно із електронічною „мовг" обрібкою і велика частина їх подає Леонтовича та український характер твору на обгортках платівок. Одне видання, крім цього, подає в англійській формі слово „Щедрик". На платівці хору Роберта Шо, проте, читаємо: „російська коляда, музика Леонтовича, про котрого нам ніяк не пощастило віднайти якихось відомостей". Чи можемо винуватит чужинців, якщо ми самі не підемо назустріч їхнім пошукам?

Нове, 10-те видання „International Cyclopedia of Music and Musicians" (Ню Йорк — Лондон, 1975) подай довідку про М. Леонтовича, його стиль, та інформує про „Щедрика" і його англійський варіянт, базований на мистецтві українського оригіналу.

Роман Савицький

Кренфорд, Н. Дж.

ДОБРА КУТЯ...

Лиш забагато меду в ній. Така приповідкова думка насувається, читаючи в „Свободі", ч. 237, 238 Оксани Керч „Немає гіршого, як загинути безлідно" з приводу смерти Володимира Ласовського. Саме з приводу цієї смерти, на жаль, не лицювало так сильно пускатися на буйні хвилі уяви й ображати співсельчан того села, де народився й Володимир Ласовський; і тим самим ставити в прикру пам'ять батька Созонта Ласовського і сина Володимира — це й негарно.

Ми знаємо, що над розвитком, піднесенням „занедбаного села", де „хлопа і попа" „заїдали злидні", і що це село було „темне, злодійське, розпиячене", — працював „поп" о. Володислав Носковський із своїми дітьми, зокрема, з сином Зеноном, — від 1914 року в УСС, — з сином Євгеном, — від 1915 року в УСС, — і з донею Галею; знаємо, що заходами сина Зенона ще до 1914 р. була в тім селі, — де було... „чотири корчми"! — каса Райфайзена, була читальня „Просвіти"; знаємо, що по Першій світовій війні, при допомозі інтеліґентної молоді, що під час вакацій збиралася на гостинному приходстві, зорганізовано в селі драматичний гурток, який давав театральні вистави в себе в селі й по сусідніх селах.

Пам'ятаємо, як до першої вистави „Ой, не ходи Грицю" 16-літній Володимир Ласовський намалював таки справді гарну декорацію — вид на село. Фотографічного заведення у селі таки не було, а милий сільський хлопчина Стефан Вельган був сільським світливцем — знаменитим.

Правильно! В Києві В. Ласовський був дитиною, — родився він 1907 р., — бо в 1915 році його батьки разом із синком були виїхали з московською армією, що відступала з Галичини на схід. В тому часі москалі арештували о. В. Носковського і вивели до Симбірська. Щодо мистецьких осягів В. Ласовського, то це вже справа історика нашого мистецтва. Знаємо, що Іван Іванець, — род. 1893 р. — був при УСС від 1914 р., що схоплював на полотно нариси таки з фронтових подій, — як і Юліян Буцманюк; — щобільше, — іще перед 1914 роком одна баталістична праця висіла на стіні сальону на приходстві о. В. Шостаковського, і цю працю дав І. Іванець своєму другові Ромкові Носковському, синові о. Володислава. А тому таке речення: „Найвдячнішим „учнем" молодого Ласовського був багато старший за нього усусус д-р Іван Іванець". Це речення — хоч учень у лапках наведення! — є вельми дивним і „натягненим", а то й понизливим для старшого мистця — баталіста, яким був Іван Іванець: мистець тонкого вичуття й мистецького полету, мистець „емункте наріс".

д-р Галина Носковська-Гірняк
Михайло Островерха

Людмила Мойсеєва

150 РОКІВ ТОМУ

(1)

„П'ятеро декабристів — Пестель, Рилєєв, Каховський, Сергій Муравйов - Апостол і Бестужев - Рюмін — були поставлені „поза розрядом" і присуджені на люту середньовічну смертну кару четвертуванням. Микола I. все ж побоявся здивувати такою стратою Европу і дав через начальника Головного штабу Дібіча негласну вказівку, що він, мовляв, не погоджується на жадну страту, „з пролиттям крови пов'язану". Судді, — пише академік М. Нєчкіна в „Коммунисте" ч. 17, 1975, — зрозуміли царя, і п'ятеро засуджених були присуджені на повішення. Під час страти, коли з-під ніг декабристів були вибиті лави, мотузи обірвалися і троє „злочинців" (Рилєєв, Каховський і Муравйов -Апостол), пробивши вагою своїх тіл і кайданів дошки помосту, впали в яму. Запасних шнурів не було, їх хотіли роздобути в найближчих крамницях, але раннім ранком все було замкнене, і виконання страти „забарилося". Страта була повторена — „і на цей раз здійснилася вдало", — казав пізніше начальник Кронверка..." — Серед п'ятьох декабристів загинув українець Сергій Муравйов - Апостол, нащадок гетьмана Данила Апостола, найвизначніший керівник декабриського руху на Україні, підполковник, керівник повстання славного Чернігівського полку, яке почалося 29-го грудня 1825 року і тривало шість днів і його побратим Михайло Бестужев - Рюмін, поручник Полтавського піхотного полку.

Згадуючи декабристів, різні підсовєтські періодики намагаються обминути пов'язання декабристів з Україною та йдуть втертим традиційним шляхом, переважно пишучи про те, як саме висловлювався Ленін про декабристів. Знову ж журнал „Радянське право" в ч. 7, відзначаючи 150-річчя повстання декабристів, вирішив вжити їх авторитету для критики західньої демократії, доводячи, всупереч правді, що декабристи не були симпатиками „суспільно - політичного і державного ладу буржуазних країн Заходу". Ще інші періодики подали дещо з неопублікованих листів чи дали портретну галерію їх, при всіх нагодах згадуючи крім Леніна і зв'язки Пушкіна з декабристами, — тож до совєтського офіційного „лику святих" бракує тільки згадати ще й Віссаріона Бєлінського. Так зокрема списалася „Литературная Газета" з Москви, а київський „Український історичний журнал" ч. 10, пишучи про декабристів, раз-у-раз покликався на „впливи" на декабристів знову ж російських письменників (Радіщев, Пушкін)," забувши" при тому навіть згадати про те, що декабрист Рилєєв, сам визначний поет, оспівав у своїх творах героїку визвольної боротьби. України часів Мазепи, Хмельницького, Наливайка, давши незабутні постаті героїв-українців Войнаровського, Богдана, Мазепи, Палія і гайдамаків.

Тому фраза зі статті „У.І.Ж.": „героїчні сторінки боротьби російського народу проти іноземних поневолювачів і „своїх" тиранів особливо захоплювали декабристів", потребує велетенського спростовання. Бо це героїчна боротьба українського народу за національне визволення надхнула найвизначніших декабристів на їх героїчну власну боротьбу насамперед з „власним" тираном, а потім і за волю для всіх слов'ян, отже і українців.

Але цікаву своєю несподіваністю статтю, присвячену декабристам на Україні, дали київські „ Сільські Вісті", щоденна газета, орган ЦК КПУ, з 9-го грудня, під назвом", у якій „спецкор" газевом", у якій „спецхор" газети П. Яриш докладно розповідає про повстання Чернігівського полку, про мучеників - героїв, трьох братів Муравйових - Апостолів: Сергія, Матвія і молоденького Іполіта, та їхніх побратимів, полтавця Михайла Бестужева - Рюміна, скараного пізніше з Сергієм Муравйовим - Апостолом на горло в Петербурзі, Михайла Щепилла та Анастаса Кузьмина, могили яких, разом з Іполитовою стоять в цьому українському селі під Фастовом на Київщині.

З цієї статті довідуємося, що „через два тижні до Трилісів дійшла звістка про поразку повстання декабристів у Петербурзі... урядові стало відомо про існування Південного товариства, а також імена його керівників. Сергій Муравйов - Апостол і його брат Матвій зрозуміли, що слід негайно розпочинати повстання. Вони виїжджають у Житомир, маючи на меті перевірити там готовість військ". Далі все йде, як в калейдоскопі: таємний наказ від штабу Першої Армії заарештувати Сергія Муравйова-Апостола і його брата; про цей ворожий намір довідується Бестужев - Рюмін і поспішає попередити братів, він наздоганяє їх аж у Любарі, в командира Охтирського гусарського полку Артамона Муравйова. Але по їхньому сліду ідуть аракчеєвець Гебель і жандарм Ланґ, щоб перехопити їх і недати їм встановити зв'язок з солдатами. Їм це вдається — брати заарештовані.

А в цей час з Василькова в Триліси поспішав поручник Анастас Кузьмин, щирий друг Сергія Муравйова-Апостола, з командиром третьої роти Михайлом Щепиллом, поручником І. Сухиновим (до речі він нащадок Клима Сухини — отамана в Гайдамацькому повстанні 1768 р.) та командиром другої мушкетерської роти В. Соловйовим, щоб перешкодити арештові. У збройній сутичці ці четверо чернігівців звільняють з-під арешту братів Муравйових - Апостолів.

Всі мости для відступу були спалені: повстання Чернігівського піхотного полку розпочалося; його очолив декабрист Сергій Муравйов-Апостол. Повстанці рушили на Васильків, по дорозі агітуючи приєднуватися до повстанців. 30-го грудня повсталі війська зайняли Васильків. Другого січня полк рушив на Білу Церкву, їм назустріч вирушили війська, вірні цареві. Сергій Муравйов - Апостол приймає рішення не вступати в бій, а відійти в бік Волині, щоб з'єднатися з артилерійськими частинами, прихильної їм 8-ої артилерійської бригади і полками 8-ої дивізії.

(Продовження буде)

КАНДИДАТКИ НА КРАЛЮ І КНЯЗІВЕН УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В ЗСА

Дня 24-го січня 1976 Року у Філядельфії, Па. відбудеться вже четвертий з черги БАЛЬ Української Преси з ЗСА, що його спільно організують Фінансова Комісія Світових Федерацій Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, та Спілка Українських Журналістів Америки, СУЖА.

Одним із завдань цього Балю є пов'язати українську пресу з молоддю і тому відбувається Конкурс Краси із вибором Кралі Української Преси і двох Князівен. До кандидаток на конкурс поставлено вимоги не лише фізичної краси, але й духової української культури.

До Конкурсу зголосила вже свою участь низка українських часописів і журналів в ЗСА. Маємо шану представити...

НАТАЛКА БАСНЯК

— „Свобода"; 18-річна Наталка — це дочка Ірини та Нестора Басняків, мешканців Мейплвуду, Н. Дж. Закінчивши початкову українську школу св. Івана Хрестителя в Ньюарку, середню освіту вона здобула в Колюмбійській середній школі. Протягом 12-ох років Наталка навчалася в Школі Українознавства, закінчуючи її іспитом зрілости. Сьогодні вона студентка Ратгерського університету в Ньюарку на факультеті історії та політичних наук, після закінчення якого плянує студіювати правничі науки.

Наталка Басняк ввесь час бере активну участь в житті української громади: вона член старшого пластунства 20-го Куреня і рівночасно подруга наймолодшого гуртка юначок при Пластовій Станиці в Ньюарку; член Української Студентської Громади; як колишній член УСТ „Чорноморська Січ" брала активну участь у багатьох спортових імпрезах в ділянці легкої атлетики та відбиванки, здобуваючи срібні та золоті нагороди, такі ж відзначення вона отримувала на спортових імпрезах Пласту, репрезентуючи Ньюаркську Пластову Станицю та 20-ий Курінь. Разом здобула 18 золотих та срібних нагород. Сьогодні Наталка — член спортового Т-ва УСК, де бере участь у відбиванковій дружині, як також належить до відбиванкової дружини при Ратгерському університеті. Крім спорту цікавиться музикою і навчається рецитування мистецького слова. Прізвище Наталки Басняк появилося в довіднику „Хто є хто в американських є редних школах", цим самим включаючи її в члени Крайового Почесного Товариства.

Наталка Басняк та її батьки належать до 371-го Відділу УНСоюзу.

ЛІДА РАЙТАРІВСЬКА

— „Квітучі Береги", журнал Стрийщини; 18 років; студентка національної економіки у Філядельфійському коледжі, текстильних і стислих наук, абсольвентка Школи Українознавства „Рідна Школа", член Пласту, виховниця УПЮ-ок, ТУСМ, СУСТА, церковного хору і Українського Народного Союзу; зацікавлення: писання писанок, ручні роботи, цікавиться долею українських політичних в'язнів і виступає у їхній обороні, а головно Валентина Мороза, спорт — відбиванка і теніс.

ТАМАРА ПЕТРИЩИН

— „Народна Воля"; 18 років; студентка текстильних проєктувань у Філядельфійському коледжі Текстильних і Стислих наук, абсольвентка школи модельок „Роберт Паврс Скул оф Мадлінг"; член: Пласту (к. гуртковa, хроніка, к. куріння скарбник) тепер старша пластунка, член вокального тріо СУМА „Соловейки" (перше сопрано); зацікавлення: спів (вчиться співу в оперової артистки П. С. Шашацької (музика), грає вже 10 років на фортепіяні в школі проф. З. Маркович, спорт — плавання (одержала бронзову медалю на Міжнародному З'їзді Пласту), капітан 4-го Куреня плавацької дружини, має знання водного рятівництва, польова гаківка і крос.

УЛЯНА СУСЬКА

— „Юнак"; 18 років; учениця останнього року Стайвесонської середньої школи в Ню Йорку; абсольвентка школи українознавства в Ню Йорку; член Організації Української Молоді, Пласт, виховниця (сестричка) новачок в Ню Йорку, хорунжа 18-го Куреня УПЮ-ок ім. Олени Пчілки в Ню Йорку. В листопаді м. р. вибрано її Гетьманівною на Пластовій Орликіяді; зацікавлення: журналістка (брала участь у двох конкурсах дописів до „Юнака" та здобула другу нагороду в обидвох конкурсах), музика — гра на гітарі, спорт — грає відбиванку.

МАРТА КОСТИШИН

— „Нова Зоря"; 19 років; студентка ранньої педагогіки в Віллім Петерсон коледжі Вейн, Н. Дж., член Пласту, юначька виховниця, писар станичної старшини, член ансамблю „Кобза" — співочий гурток, співала в гуртку „Соловейки" на Союзівці; зацікавлення: спів, спорт — відбиванка та лещата.

НАДИКА МІРЧУК

— „Віра", орган Об'єднання Українського Православного Сестрицтва; 21 років; студентка економіки в Джерзі Сіти коледжі абсольвентка Школи Українознавства; секретар гуртка Української Православної Молоді і секретар Джерзі Сіти коледжу, Бухгальтерійного Товариства; зацікавлення: українська вишивка, писання писанок, килими і кераміка.

ДАНУСЯ ШЕБУНЧАК

— „Призма", видання СУСТА; 19 років; студентка психології в Нюйоркському університеті, одержала повну стипендію на чотири роки за найвищі оцінки вступних іспитів у цілій архідієцезії; член: Пласту (к. гуртковa, к. куріння, учасниця Орликіяд 1973, 1974), голова Української Студентської Громади в Ньюарку, Н. Дж., член Комітету Оборони Валентина Мороза, член Комітету Оборони Політичних В'язнів, член української студентської громади при університеті, громадська праця — ініціювала виграну, дохід з якої передано на будову Українського Народного Дому в Ньюарку - Ірвінгтоні; зацікавлення: психологія дітей — вчила емоційно недорозвинених дітей, мистецтво — малярство і театр, спорт — лещатарство, плавання і відбиванка, фотографія і філателістика.

ДАРІЯ КУШМЕЛИН

— „Вісті СФУЖО"; 20 років; студентка літератури і драми в Торонтському університеті, Канада; член Пласту, жіночого хору „Діброва" і Союзу Українських Студентів Канади, абсольвентка курсів українознавства ім. Григорія Сковороди; зацікавлення: музика, спів, журналістика (автор репортажу про поїздку „Стежками Культури" по Греції в „Нашому Житті"), спорт — плавання, фотографія.

МАРІЯ ХРИСТИНА ПРОКОПОВИЧ

— „Українка в Світі"; 23 роки; середню освіту закінчила в Швайцарії, матуру українознавства здала в Детройті, університетські студії почала в Бредфорді коло Бостону, а закінчила факультет історії мистецтва з окремою увагою до японсько - китайського у Вейнському університеті в Детройті: член: пластунка, к. голова студентського культурного клюбу при університеті, була членом Ради Студентської Самоуправи Вейнського університету і Бюджетового комітету, з якого здобула поважну дотацію для Українського Студентського клюбу; зацікавлення: володіє в слові і письмі 5-ма мовами — українською, англійською, французькою, італійською і еспанською, а одночасно письмово — німецькою і модерною грекою. Є великою приятелькою природи — рослинного і звіринного світу, геологія, музика, драма, подорожування, зимове лещатарство мандрівництво, куховарство. З цікавістю слідкує за невпинною боротьбою українського мирянства за здійснення Патріярхату. Тепер працює як медична секретарка і далі студіює у Вейнському університеті, а в майбутньому має на меті продовжувати науку в Европі.

ЛЕСЯ ГАЛАТИН

— „Промінь Волі", журнал Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського, ТУСМ; 17 років; учениця Академії св. Жін ле Баптіст в Ню Йорку, плянує студіювати архітектуру при Купер Юніон університеті, абсольвентка Школи Українознавства; член Спілки Української Молоді Америки, СУМА, молодечий відтинок ОЖ ОЧСУ, Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського, ТУСМ, закінчила Вишкільні Табори СУМ, виховниця, член Булави і член Управи Осередку в Асторії, Н. Й., секретарка і культурно -освітня референтка, заступниця інструктора українських народних танків, член дівочого хору „Жайворонки" при Осередку СУМА в Ню Йорку, член член управи ТУСМ в Ню Йорку; зацікавлення: мистецтво, малярство (студіює в студентській мистецькій Лізі Ню Йорк), українські народні танки (студіює балет), музика — грає на фортепіяні і на гітарі.

ВОЛОДИМИРА БОГДАННА ГНАТКІВСЬКА

— „Наше Життя"; 18 років; студентка біології в Гантер коледжі в Ню Йорку; член Пласту — станичний референт коляди, виховниця, КЛК — заступниця лещатарського референта, заступниця голови Українського Студентського Товариства; зацікавлення: журналістика — дописує до Пластового журналу „Юнак", мистецтво — малярство і театр, спорт — легка атлетика, лещатарство, відбиванка, водні спорти.

ХРИСТИНА ШУСТ

— „Америка"; 18 років; студентка французької і еспанської мови в Бівер коледжі у Філядельфії; член Пласту, Американського Т-ва Мистецтва на Леді (бере активну участь у виступах і в змаганнях на леді), к. студентка Українського Музичного Інституту (фортепіяно і дитячий хор); зацікавлення: музика — фортепіяно, гітара, спів, мистецтво — мозаїка, малярство, писанкарство, спорт — лижварство, лещатарство, балет; загальне зацікавлення — світові політичні системи, зокрема політичні обставини в Совєтському Союзі і політв'язнів в Україні.

ЗІРКА СТЕБЕЛЬСЬКА

— „Наш Спорт"; 22 роки; студентка педагогіки в Сітон Голл університеті в Ньюарку; член Пласту, довголітня виховниця, змагунка відбиванкової дружини УСТ „Чорноморська Січ", секретарка Українського Студентського Клюбу при університеті, учителька українознавства в „Рідній Школі" в Ньюарку, член Української Студентської Громади, абсольвентка Українського Музичного Інституту — кляса фортепіяну, керівник і диктор радіопрограми „Український Світогляд" при Сітон Голл університеті; зацікавлення: педагогіка, музика — гра на фортепіяні, спорт — відбиванка.

ВІРА МИКИТИН

— „Шлях"; 18 років; студентка фармації у Даглас університеті, Н. Дж.; член Пласту, виховниця - сестричка, організаційний референт хору „Молода Україна" в Торонті, студентська громада, „Ратгерс" — Музичний Інститут; зацікавлення: гра на фортепіяні.

ЛАДА МАРТА ЛЕЩИНСЬКА

— „Вісті Комбатанта"; 17 років; учениця Колюмбійської середньої школи в Мейплвуд, Н. Дж., задумує студіювати будівельну інженерію, абсольвентка школи українознавства, член Пласту, пластунка - вірлиця, член 44-го куреня ім. О. Джиджори, к. курінна, співпрацює в Комітеті Оборони В. Мороза, брала участь в допомозі голодуючим у Вашінгтоні, гуртковий писар.

МОТРЯ БОЙКО

— „Лис Микита"; 17 років; учениця середньої школи Чері Гілл у Ню Джерзі; член Пласту (3 роки сестричка), Капелі Бандуристів ім. В. Симоненка у Філядельфії, Українського Музичного Інституту, виступала в операх „Лис Микита" і „Дейзі"; зацікавлення: музика — фортепіяно і театр.

АННА ШЕМЕТИЛО

— „Українське Православне Слово"; 20 років; студентка математики при Квінс коледжі в Ню Йорку; член клюбу славістики при коледжі; зацікавлення: спорт — плавання і підводний спорт „скуба дайвінг", водний рятівник, їзда на лижвах.

МАРТА МАРІЯ КОЗАК

— „Літопис Бойківщини"; 19 років; студентка педагогіки у Філядельфійському Комюніті коледж; член Пласту, брала участь в прогулянці до Риму і Греції, СУСТА; зацікавлення: мистецтво — кераміка і вишивання, спорт — плавання і відбиванка, математика — допомагає недорозвиненим студентам.

ЗОРЯННА ЛЮБОВ ПИСАРІВСЬКА

— „Український Журналіст"; 20 років; студентка четвертого року журналістики в Нуйоркському університеті; член СУМА, ТУСМ, пресова референтка СУСТА, заступниця голови українського клюбу при тики в Нюйоркському університеті, редакторка органу СУСТА — „Призм", член СУЖА; зацікавлення: журналістика, міжнародні справи у відношенні до України, українська публіцистика, музика — гра на фортепіяні.

ЛАРИСА МАРІЯ КРУПА

— „Екран"; 19 років; студентка музики в Музичнім Інституті в Пібаді в Балтиморі; член Пласту, к. виховниця новачок, двічі член булави юнацьких таборів СУСТА; зацікавлення: музика як звання, головний інструмент фортепіяно, виховна праця в Пласті, бере участь в демонстраціях в обороні нескорених, подорожування, спорт.

Появилася друком...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

інженери різних галузей, з яких многі є власниками поважного числа патентів їхніх винаходів, зареєстрованих в ЗСА, Канаді та інших країнах. Замітне число цих інженерів - українців відограли ключеві ролі в будові й випусках простірних ракет. У книзі численно репрезентовані лікарі, спеціялісти-хірурги та дослідники в медичних науках, включно з особистими лікарями президентів ЗСА. Опрацьовані також тут біографії таких постатей, як бувші члени урядів Української Народної Республіки та Карпатської України і бувші члени українського уряду 1941 року; бувші старшини українських армій, включно з трьома генералами; ветерани й резервові старшини армій Канади й ЗСА; вищі старшини в активній службі американських і канадських збройних сил і між ними генерал Корпусу Маринарки, генерал повітряних сил і два контрадмірали морської фльоти; майже всі федеральні і провінційні парляментаристи і члени провінційних урядів Канади; члени стейтових легіслятур ЗСА та високі урядовці федеральних і стейтових, чи провінційних урядів обох країн; учителі, директори шкіл та адміністратори коледжів і університетів; професіоналісти різних галузей, купці і промисловці; журналісти, бібліотекарі і громадські, політичні, культурні й виховні діячі; філантропи і фундатори та жертводавці українських інституцій та культурно - наукових установ і дослідчих праць.

За місцем народження, в Довіднику поміщені біографії осіб, що народились у різних частинах України, від Кубані почавши й на Лемківщині, на заході і Поліссі, на півночі, скінчивши; рівно ж в таких країнах, як ЗСА, Канада, Німеччина, Чехо - Словаччина, Югославія, Австрія, Франція, Англія та Люксембург.

Довідник опрацьований за найновішими принципами, що їх прийняли відомі американські й канадські біографічні довідники, зокрема такі, як „Вгу'с Вгу ін Америка" і „Канедіен Вгу'с Вгу" та американські й міжнародні професійні довідники. Крім цього в багатьох випадках біографічні дані доповнені на підставі українських біографічних видань та довідкових джерел.

Книга містить біографії лише живих осіб; окремий розділ присвячений тим особам, що відійшли у вічність під час праці над Довідником; усіх їх 35. Знову десять визначних особистостей померли недавно, вже в часі оправи книги; усі вони поміщені в загальній частині Довідника.

Довідник висилається в першу чергу його передплатникам і післяплатникам; рівночасно приймається замовлення від покупців цього монументального видання, про що поміщені є оголошення в цьому числі „Свободи".

Відновлено „Бібліотеку Українського Піонера"

Філядельфія (ОУПС). — Започатковану в 1956 році серію „Бібліотека Піонера" в Вінніпезі (й припинену в 1965 р. через брак фондів) відновлено в 1976 р. другим виданням віршованої автобіографії М. Пасічника з Філядельфії під наголовком „Дністрові лілеї — Автобіографія в віршах". Книжка вийшла як 7 число серії за редакцією й передмовою основника її проф. Яр. Рудницького в Вінніпегу. В попередніх томах цієї серії були вміщені біографії відомих канадських піонерів Йосафата Дзобака, Томи Білоуса, Петра Гаврисищина й інших. Пляннуються чергові випуски „Бібліотеки піонера" з біографіями видатних діячів українського життя в Америці в найрізніших його виявах. „Бібліотека піонера" мала заступити своїми серіями неіснуюче досі в Америці „Українське генеалогічне видавництво", присвячене дослідженню родів українських поселенців на американському континенті.

ПРОТОКОЛ

Нарад Річного Засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу, яке відбулося в днях 19-го до 23-го травня 1975 року на „Союзівці" в Кергонксоні, Н. Й.

(4)

Звіт головного директора для Канади сен. Павла Юзика

На 28-ій Конвенції Українського Народного Союзу у Филаделфії мене перевибрали на той самий пост, тільки з новою назвою — Головного Директора для Канади, маючи на увазі, що всі члени Головної Екзекутиви є директорами. Мої обов'язки будуть переважно репрезентаційного характеру на безплатній базі. Рекомендація Конвенції, щоб річно уділити Канадському Представництві суму $15,000 на адміністраційні видатки дає змогу краще розгорнути працю УНСоюзу в Канаді.

Щоби підкреслити головніші проблеми УНСоюзу в Канаді повторяю частини свого звіту, що я представив делегатам Конвенції. Це вже говорить 4-річний досвід, над яким повинні серіозно застановитися члени Головної Екзекутиви та Головної Ради.

Канада має відмінний спосіб життя

Загальне відношення українців у Канаді не дуже сприяє ростові УНСоюзу. Останніми роками розвинувся дух канадського націоналізму. Федеральна та провінційна політика Канади спрямована до контролі над чужими комерційними фірмами, переважно американськими, які фактично домінують нашу економію. Канада як суверенна держава хоче рішати свою долю.

Це відбивається на канадських українцях. Існує реакція, що американські фірми в Канаді повинні підчинитися законам цієї держави, а головно, що більшість в дирекціях цих мультинаціональних корпорацій повинна бути канадійцями. Чуємо часто, що українці з Канади уважають, що УНСоюз це американська фірма, яка централізована в Джерзі Сіті, збудувала, частинно канадськими грішми, великий хмаросяг, згортає всі фонди в Америці та навіть не має канадського офісу й окремого конта тут. Також закидають, що УНСоюз це суто-асекураційна компанія, яка не дбає про культурний та громадський добробут українців у Канаді.

Треба багато виясновати, що УНСоюз не використовує канадських українців, що зібрані гроші вертаються до Канади, бо так закон вимагає, щоб вони були інвестовані тут, що ми маємо певну контролю над союзовими справами в Канаді під проводом — вибраним „представництвом", і що ми отримуємо багато користей від загальної української братської організації, і т.п. Ці труднощі існують і їх все треба мати на увазі.

Треба пам'ятати, що обставини і відношення українців Канади є відмінні від тих у ЗСА. У Канаді існують великі крайові громадські організації, з своїми часописами і політичними напрямками, які домінують ціле життя цього суспільства. Кілька канадських братських організацій займаються виключно асекурацією. У ЗСА великі організації це союзи, які мають свої часописи й домінують життя американських українців та спільно з асекураційним ділом провадять загальну громадську працю. Отже, тому, що УНСоюз провадить дуже мало громадської праці в Канаді, провідники і громадяни тут уважають що УНСоюз є американською бизнесовою фірмою.

Також треба брати під дуже серіозну увагу, що українське суспільство у Канаді переходить великі зміни. Старе покоління повилі відходить. Нове — тут роджене покоління росте скоро й хоче грати активну ролю в громадському житті. Старші які контролюють організації не довіряють молодшим і рідко допускають їх до важних постів або до заряду. Наша будучність залежить від присднування молодих членів, до заряду. Наша будучність залежить від приєднування молодих членів, яким треба дати певні відповідальності. Ми мусимо втягнути в наші ряди багато більше різних професіоналістів, яким, як знаємо, треба бато асекурації, яку їм легко дістати деінде. Щоб мати успіхи, мусимо мати більше організаторів, які можуть з довір'ям говорити з новим поколінням і його втягнути в ряди УНСоюзу для загального добра українського народу.

Щоби правильно інформувати масу українців Канади, треба знати, що Свобода не доходить до них, бо її читають майже виключно члени УНСоюзу. Треба більше оголошувати в канадській українській пресі й на радієвих програмах, або видавати канадську Свободу, яка була б розповсюджена широко. Тоді українці в Канаді не мали би причини не знати про працю й ролю УНСоюзу. Постійно вони довідувалися б, що існує канадське представництво, яке загально відповідає за діяльність УНСоюзу, що канадські закони вимагають інвестиції в Канаді й що УНСоюз інвестує більше в Канаді як збирає з преміі, та що загальна велика братська організація дає багато користей (як наприклад видавання Української Енциклопедії в англійській мові, тощо) на що не було б спромоги малі організації. Українці в Канаді мусять бути переконані, що УНСоюз це канадське братство, яке виконує важну й потрібну для них працю й службу.

Рекомендації для скорого здійснення

Всебічну працю УНСоюзу, а головно збільшення членства серед 600,000 українців у Канаді, можна краще розвинути коли будуть скоро переведені в життя такі пропозиції:

1. На всіх Окружних Зборах у Східній Канаді, на нарадах у Західній Канаді та в розмовах з членами, секретарі й членство сильно домагаються, щоб Канадське Представництво дістало свою канцелярію й директора в Союзовому Домі. Якщо збудовано хмаросяг в Джерзі Сіті, що є зрозумілим, то на цілу Канаду повинен бути свій дім, який приміщував би свою канцелярію, щоб краще провадити союзову працю на цьому великому терені. На деяких окружних зборах радили, щоб заінкорпорувати УНСоюз як автономну установу, так як деякі великі американські асекураційні фірми зробили, і так обійти великі податки. Яскравий примір дали американські лютеранські братські союзи, які в 1972-му році передали всі свої канадські фонди й мастки добровільно і створили окреме канадське товариство, яке в першому році зробило великий поступ. Це серіозна проблема і, щоб знайти сприйнятливе розв'язання, пропоную створити комісію з трьох американських українців і трьох канадських українців. Ця комісія повинна перестудіювати цю справу вповні й представити Головній Екзекутиві свої рекомендації в жовтні, ц.р.

2. Тому, що чисельно УНСоюз це найбільша українська організація в Канаді, вона мусить бути в централі Комітету Українців Канади на тому самому рівні як інші великі українські організації (БУК, УНО, СУС і др.). Це значить, що треба провадити широку громадську й культурну праці, бо це суть братства. Розгорнути таку діяльність не вдається без свого проводу, бюра й пропагандивного чинника (газети в двох мовах). Або УНСоюз стане канадською громадсько-братською організацією й буде визнаним як така, або лишиться далі асекураційною фірмою, хоч більшою як Взаїмна Поміч, Братство св. Миколая, і др.

3. Коли будемо тямити, що біля 90 відсотків українського населення в Канаді це уроджені цієї країни, то УНСоюз повинен зробити всі можливі заходи, щоб знайти підхід до цих людей, і втягнути їх у членство. Треба знайти організаторів, які будуть володіти добре англійською мовою й українською, й які працювали би на умовах подібних до асекураційних агентів, з якими вони мусять провадити компетицію. Вони мусили би знати як апелювати до зростаючого числа професіоналістів і промисловців та стимулювати культурну і громадську діяльність. Звернути треба увагу на студентство в університетах, що має 5 місяців вакацій кожного року, коли деякі могли би бути ангажовані як льокальні або округові організатори. Це трудно робити з Джерзі Сити, але з канцелярії в Торонті такі акції є можливі до здійснення.

4. Широка програма асекураційної й громадської діяльности повинна все бути перед нами. Знаючи, що маємо тяжку конкуренцію великих асекураційних фірм, треба виходити з новими полісами для кращого вибору головно професіоналістам і промисловцям, які розуміють вартість асекурації. Рівнож, від Головної Екзекутиви й Канадського Представництва повинні виходити вказівки й пляни для провадження культурної й громадської праці у відділах які представляли би братський характер УНСоюзу. Чим більшу увагу звертають федеральний і провінційні уряди на розвиток багатокультурности в Канаді, тим більше членство й відділи повинні пристосуватися до нової політики, в якій повинні брати чинну участь і з якої повинні користати. Як будуть добрі пляни й енергійний провід, напевно будуть кращі успіхи у різних галузях життя. Наша будучність буде залежити від активности молоді у наших відділах і округах у Канаді.

5. В інтересі загального добра українського народу треба знайти кращу співпрацю з іншими українськими братськими союзами. Як деякий падає, то треба пропонувати злиття. Великий братський союз є більше успішний в цих часах великої, жорстокої компетиції. Тому УНСоюз є в найкращому положенні обговорювати таку справу з меншими братськими установами.

Теперішній стан

Канадське Представництво після Конвенції мало засідання в Монтреалі дня 6 квітня, 1975 р. Уконституювалися так: голова — я (Юзик); секретарка — Текля Мороз, гол. радна, яка відповідає за Монтреальську Округу; члени — Василь Дідюк, гол. радний і організатор, який відповідає за Торонтонську і Ніягарську Округи, та Іван Геврик, гол. контролер, який відповідає за Західну Канаду.

Стверджено, що вище подані рекомендації ще не переведені в життя. Рішено, що треба ці рекомендації представити наново на Головний Раді в травні, 1975. З вдоволенням принято рекомендацію апробовану Конвенцією, щоб для Канадського Представництва призначити річну суму $15,000 на адміністративні видатки. Беручи під увагу, що п. Дідюк заявив, що після 1 липня, ц.р. він вже не буде організатором, засідання удобрило плян праці на підставі цієї суми. Головна поміч піде округам, щоб вони могли скріпити працю й придбати більше членів до УНСоюзу. Рішено, щоби видати ювілейну книгу про УНСоюз у Канаді, щоб основно поінформувати наше членство та громадянство про історичний розвиток та діяльність нашого Союзу в цій країні.

Ми в Канаді надзвичайно тішимося великим досягненням Монтреальської Округи, яка за 1974 рік здобула в цілій нашій системі перше місце в здобутті нових членів. 139 процент виконання наложеної квоти — це поважний рекорд. Монтреальській Окрузі належиться велике признання. Досягнення Монтреальської Округи повинно служити як примір іншим округам і відділам.

Канада в 1974 році вела загальною висотою сум забезпечення. Канадські українці можуть зробити кращий поступ у союзовій праці, коли вони будуть знати, що мають свою канадську канцелярію, яка буде переводити в життя працю заплановану для їх добра Канадським Представництвом в повній співпраці з Гол. Екзекутивою.

Отже, ідім вперед, даючи нововибраному проводові повну піддержку, а від себе хоч трохи щирої братської праці. Зріст УНСоюзу спричиниться до піднесення національного, економічного й культурного рівня українців у Північній Америці та до допоміжної акції для свободи, державности й добробуту українського народу на Рідних Землях.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик до свого друкованого звіту додав наступне:

Вельмишановні Члени Головного Уряду. Мій звіт був розданий вам сьогодні рано. З нього я тільки хочу підкреслити деякі важніші справи, головно відносно самої Канади. В першу чергу я надзвичайно гордий за Округу Монтреаль, яка здобула перше місце в союзовій системі в членській кампанії. Округа належить до території, якою опікується пані Мороз, але також до мосї, тому хочу тут висловити своє вдоволення та сподівання, що Монтреаль буде дальше вести перед у організаційній праці та може цим підтягнути теж другі округи. Монтреальська Округа перевиконала свою квоту на 139 відсотків, що є поважним досягненням. Хочу також підкреслити, що я вже робив і раніше, що ми в Канаді не чуємося дуже добре, як Український Народний Союз, тому що ми, хоч і є найбільшою українською організацією в Канаді, то все таки нас зачислено в КУК до тих менших. Тому, доки ми не поставимо рішучо цієї справи, що ми повинні мати місце для УНСоюзу в КУК поміж великими організаціями, так довго з нами в Канаді не будуть якслід числитися. Другою важливою справою для Канади є справа Канадської Канцелярії УНСоюзу. Це дуже важлива справа для українців в Канаді, щоб союзовці в Канаді відчували, що вони мають в Канаді свою канцелярію, яка провадить загальну працю на терені Канади. Це треба зокрема підкреслити. Третє, це справа поширення інформації про УНС на терені Канади. Тому що „Свобода" іде тільки до малого числа членів у Канаді, там УНСоюз не є знаним серед українців. Дуже мало можна почути про УНСоюз на радієвих програмах, а в канадських газетах ми дуже рідко оголошуємо УНСоюз. На цю справу треба звернути увагу, щоб ми мали більше інформацій про УНСоюз в канадській пресі і по радіо, бо це є незвичайно конечним для поширення УНСоюзу в Канаді. Це дуже важливе для нас в Канаді, де існують спеціяльні, інакші від Америки обставини. Кінчаючи мій звіт, хочу тут ще додати, що ми з Канади хочемо з вами співпрацювати, коли ви будете тут святкувати, як ви кажете, 200-річчя Американської Резолюції, а ми радше сказали б створення Зєдинених Стейтів Америки. Я не знаю, чому революції, бо ми також мали два рази революції в Канаді, але їх ми не дуже шануємо. Ми більше шануємо нашу конституцію та її досягнення. Але ми хочемо з вами відзначати те, що в Америці тому 200 років постала нова держава — ЗСА, як також 100-ліття українського поселення, бо ми вважаємо, що це є дуже важливі нагоди представити українців в ЗСА, та їх сторіччя вкладу в Америку. Я хотів би, щоб ви це відзначили не лише у формі танців і культури, але також, щоб ви вже могли відзначати і наукові досягнення українців та видати історію українців в Америці в двох мовах, українській та англійській. Важне, щоб там також відограв свою ролю УНСоюз. У відзначенні Року Української Жінки ми з Канади співпрацювати з вами, бо це загальне відзначування для нас усіх. В цих святкуваннях треба головно звернути увагу на положення української жінки в поневоленій Україні та провадити цю акцію в обороні української жінки по цілому світі. Ми через УНСоюз вже багато допомогли українській справі і, я певний, можемо ще більше допомогти через Український Народний Союз, чи то в Об'єднаних Націях, чи в НАТО.

Заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис подякував сен. Юзикові за звіт і попросив до звіту заступницю головного предсідника Марію Душник.

Звіт заступниці головного предсідника Марії Душник

Organizationally speaking, 1974 was a productive year for UNA women, with 24 of them organizing 506 new members. Kvitka Steciuk (Br. 25) was the top women organizer for 1974, with 54 members; she won a Ukrainian Encyclopedia. Helen Olek (Br. 22) was second with 35 members and Alexandra Dolnycka (Br. 434), with 33 members was third — they both won books. Also Helen Olek received a gold watch for having been a member of the Champions Club for 10 years. Anna Haras, UNA Advisor (Br.47), a member of the Champions Club for 9 years, placed fourth in 1974, with 31 members. Another UNA Advisor, Tekla Moroz, (Br. 465) was a Champion Club member with 28 members, as was her Canadian compatriot Mary Yuzyk (Br. 492) with 28 also. Olga Oseredchuk (Br. 37) was the other Champion Club member with 25 members. Then there were 17 UNA builders who organized between 22 and 11 members. They included Mesdames Hnatiuk, Harawus, Hawryliuk, Ryan, Oliynyk, Scibelo, Banit, Onufryk, Melnyk, Orichowska, Harbist, Yurow, Shpikula, Dushnyck, Yaworska, Manylo and Chornomaz. It should be noted that 7 of these women organizers are from Canada, among which are 3 Champion Club members. Of course there were many women who organized from nine members to one.

In 1975 a different basis will be used to determine the 3 top prize winners. A volume of the Ukr. Encyclopedia will go to the first prize winner and Hrushevsky's History of Ukraine in English to the second winner, with Dr. Luciw's book on Stefanyk or the book on Myshuha (edited by A. Dragan) as the third prize. Prizes will be determined on the basis of the largest amount of insurance sold, for first and second place, while the third prize winner will be for the greatest number of members organized. In addition, 1975 being International Women's Year, special plaques will be awarded the 3 top women organizers. It would be most fitting if a woman were the top organizer in 1975. It should be recalled that Anna Haras was the top organizer of the whole UNA in 1973.

This officer took part in all meetings of the New York District Committee and attended meetings in Boston, Woonsocket, Wilkes Barre, Allentown, Rochester and Baltimore. The keen interest of the participants was demonstrated by their delving into the various phases of the UNA and coming up with constructive suggestions, and sometimes complaints which are often based on lack of communication or a simple misunderstanding. What is most necessary is the participation of youth in these meetings and in UNA activities. Also not only secretaries but other branch officers should become involved in organizational and other UNA actions.

To give recognition during International Women's Year to UNA women who cotributed to the growth of Soyuz and the development of their communities, the UNA Women's Committee will request branches and districts to submit data on the activities of UNA women, which will become part of the permanent IWY record.

1975 being International Women's Year, it is most appropriate that the Lesya Ukrainka statue will be completed and unveiled at Soyuzivka on September 13th. To date $2,215.44 has been collected but it is hoped more funds will be raised.

Regarding International Women's Year, this officer wrote a report to the UKRAINIAN WEEKLY and called for our Ukrainian women from the free world to take part in the IWY Conference in Mexico City starting June 19 through July 2. Scheduled to participate are 100 Soviet women. An editorial on the subject of the Conference appeared in the WEEKLY, also.

The Women's Committee sent a letter to the Supreme Assembly and to District Chairmen regarding outstanding young women. The names of several Ukrainian young ladies between 21-35 were submitted to the Outstanding Young Women of America organization. It is hoped to continue this action next year on a larger scale.

The Women's Committee last year sponsored Carol Waslo of Ozone Park, N.Y. Branch 200 to the girls camp at Soyuzivka. She was recommended by Mr. Ivan Pryhoda, secretary of the Branch.

This officer took part at Soyuzivka at the banquet for the graduates of the Ukrainian courses and the concert which followed and helped distribute the diplomas next day. The courses should be publicized more.

Represented UNA at annual sports tournament at Soyuzivka on Labor Day Weekend, presenting swimming and tennis prizes and participating in the opening and closing ceremonies, and awarded a Sportsmanship trophy to a deserving tennis player. The swimming and tennis completion continues to improve and with the UNA tennis camp, new competitors are entering the tourney.

Also represented UNA at banquet of the Four Freedoms Women's Association and at the 20th anniversary KLK spring gala in New York City.

Had the English issue of VESELKA sent to Paul Fenchak who distributes it in the Baltimore public school system.

Was reelected to the New York Fraternal Congress Executive Committee. Had Tom Shepko entertain the luncheon guests with, his accordion music at the annual meeting in New York City, which was enjoyed by all.

Member of UNA Women's Committee and Scholarship and Sports.

Took part in various protest actions and demonstrations for Moroz and against violations of human rights, helped get press and TV coverage, spoke on several occasions, and had Governor Malcolm Wilson of New York issue statement on Moroz and human rights.

Coordinated UCCA cultural program for American and foreign guests, including UN, consulate, professional and cultural leaders.

Worked on UKRAINIAN QUARTERLY 30th anniversary banquet.

Had New York TV Channel 5 cover hahilky at St. George Ukrainian Catholic Church on Easter Sunday, May 4th, in the church school auditorium.

Several recommendations are submitted for consideration by the Supreme Assembly.

Заступниця головного предсідника Марія Душник в доповненні до свого друкованого звіту подала наступне:

Я подам вам тільки основні точки мого звіту, тому що всі ви маєте мій друкований звіт. Ми особливо горді нашими жінками-організаторами, 24 з яких приєднали у звітовому році 506 нових членів. Ми радісмо, що між цим чемпіонами є пані Марія Юзик, головна радна Текля Мороз, та очевидно головна радна Анна Гарас. Першунок серед жінок-організаторів у 1974 році була пані Квітка Стецюк, а дальше мали ми ще 17 організаторів-жінок, які приєднали для УНСоюзу від 11 до 25 нових членів. В тому 7 жінок організаторів серед чемпіонів було з Канади. В 1975 році, який є Міжнародним Роком Жінки, матиме УНСоюз спеціяльні нагороди для організаторок-жінок. Це будуть три нагороди для трьох найкращих організаторок-жінок, про що докладніше подала я вже у своєму звіті. Беручи участь в наших зборах Округ, я завважила брак серед учасників молоді, а після опитування, яке я перевела на зборах, виявилося, що більшість нашої молоді не читає „Українського Тижневика", що для мене було несподіванкою. Тому я думаю, що ми повинні поробити заходи, щоб цю ситуацію поправити. Ми хочемо в 1975 році, який є роком жінки, дати признання жінкам-діячам УНСоюзу. В тій цілі ми виготовили запитник, який розішлемо до відділів, щоб так призбирати інформації про вклад жінок у розбудову УНСоюзу. Також робимо старання, щоб вже у 1975 році була остаточно поставлена статуя Лесі Українки на нашій „Союзівці". Таке посвячення пам'ятника Лесі Українки плянуємо на осінь цього року. Літом цього року, від 19-го червня до 2-го липня, відбуватиметься в Мехіко Ситі Міжнародна Конференція Жінок. Совєтський Союз поробив підготовку, щоб у цій Конференції взяло участь сто жінок із СССР. Ми, українки, робимо старання, щоб і наші жінки взяли участь у цій Конференції. Тому ми закликаємо всіх нас вплинути на українське жіноцтво і допомогти йому взяти участь в цій Конференції в Мехіко Ситі. Ми не хочемо покищо розголошувати наших плянів, щоб про них не дізналися большовики. Але можемо вже сказати, що ми плянуємо голодний страйк в обороні українських жінок, ряд публікацій та різні імпрези. Зокрема ми закликаємо українок замешканих в південних стейтах Америки, яким найближче до Мехіко Ситі, щоб вони вибралися на цю Конференцію і включилися до нашої делегації. Я брала участь у звітовому році в цілому ряді акцій, яких не буду вичисляти. Але головною акцією була акція в обороні людських прав і ми теж в Мехіко Ситі плянуємо повести власне сильну акцію в цьому ж напрямі.

Заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис подякував звітодавці та попросив до чергового звіту головного секретаря Володимира Сохана.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

У звіті за 1974-ий рік треба в першу чергу відзначити, що в цьому звітовому році відбулась 28-ма Конвенція. На ній делеґати перевибрали мене, як члена Головного Екзекутивного Комітету і наділили мене новим титулом головного секретаря, вже третім з черги, інакшим для кожної із моїх трьох каденцій в Екзекутиві, хоч виконував я постійно ці самі обов'язки. Більше важливим для мене було те, що ця Конвенція, через апробату змін статуту, признала мені ці всі обов'язки, що їх я виконував вже протягом двох каденцій, як заступник головного предсідника і керівник Рекордового Відділу, а потім як заступник головного предсідника і рекордовий секретар. Ці самі обов'язки, що їх виконував я вже протягом восьми років і навіть раніше, ще перед вибором до Головного Екзекутивного Комітету, доповнено на останній 28-ій Конвенції обов'язками протоколувати наради Головного Уряду та Головного Екзекутивного Комітету і підписувати в імені УНСоюзу офіційні документи. Додані мені обов'язки при вже ранішому перевантаженні працею, стали для мене додатковим тягарем. Але я повинувався волі Конвенції і стараюся все це виконувати якнайкраще, як тільки на це дозволяє мені час і здоров'я.

Приписані статутом обов'язки виконую я не сам, але з нашим „тімом" відданих службовиків Рекордового Відділу, яким хочу скласти сердечну подяку за виконану працю. Склад службовиків нашого Рекордового Відділу зменшився протягом минулого року на дві особи, а саме д-ра Івана Козака, який відійшов на пенсію у 82-му році життя після 19 років праці, та мґра Осипа Стецури, який відійшов на пенсію внаслідок затяжної недуги після 16 років служби. В дану пору членами нашого „тіму" залишилися (в порядку років служби): Стелла Расн, Меланія Мілянович, Ярослава Левицька, Іванна Коць, д-р Марія Кобринська, мґр Наталія Залуська, Ольга Парубчак, Михайло Юзенів, Діонізій Смотрич, Данута Роман і проф. Павлина Данчук. До цього нашого „тіму", яким можна гордитися, зараховую теж себе самого, бо всі ми разом стараємося виконати всі наші праці точно, солідно і на час, як і всі ми разом допомагаємо один одному, щоб подолати перешкоди, коли в нас хтось хворіє, чи хоч би відійшов на заслужену відпустку і відпочинок.

В нашому ширшому „тімі" працівників УНСоюзу, до якого зараховую в першу чергу наших відділових секретарів, потерпіли ми ряд втрат, бо відійшли від нас після довгих років праці заслужені і досвідчені союзовці. Цей список втрат треба започаткувати двома незаступимими великими союзовцями, діячами УНСоюзу та головними урядовцями, бл.п. Дмитром Шмаґалою і бл.п. Тарасом Шпікулою, які записалися золотими буквами в історії Українського Народного Союзу та української спільноти. А далі в списку наших втрат,поданих тут по азбуці, заслуговують на згадку такі союзовці: Андрій Блавцяк, Василь Мандзій, Юрій Демедюк, Петро Кізел, Григорій Нога, Василь Олійник, Василь Пулк, Юрій Руднянин, Федір Семчишин, Пелаґія Серединська, Микола Сикута і Олександер Яремко.

Пошанувавши тих, які від нас відійшли, хочу теж скласти подяку і признання нашим секретарям Відділів і другим союзовим працівникам в терені, без наполегливої праці яких наш УНСоюз не був би найбільшим і найсильнішим, та не міг би сповняти як слід ролі цього визнаного всіми „Батька Союзу".

Наші втрати відданих ідейних союзовців постійно пригадують нам про завдання шукати зміни на ці пости в терені, в Головному Уряді та в Головній Канцелярії, коли ми маємо запевнити УНСоюзові майбутність повну дальшого росту і сили, так потрібної для добра нашого членства, нашої спільноти еміґрації і нашого українського народу. Тому ми повинні завжди пам'ятати, що в нашій праці першу увагу треба присвятити придбанню та включенню в ряди активних союзовців якнайбільшого числа молодих надійних працівників і діячів.

НАША ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВА СЛУЖБА

Наша забезпеченева служба членам починається від оформлювання аплікацій на забезпечення та виготовлювання грамот і виказів членства, а кінчається на видачі документів на виплати забезпечення, тобто вивінування, передчасних грошових зворотів і посмертних. Між цим початком членства і забезпечення та остаточною виплатою є цілий ряд різних формальностей і послуг, що їх виконує наш Рекордовий Відділ, щоб дати нашому членству якнайкращу забезпеченеву службу та фахову професійну опіку і пораду в їхніх забезпеченевих справах.

В звітовому році, під впливом „консумеризму", який робить в обороні споживачів натиск на численні ділянки промисловости і торгівлі країни, забезпеченеві власті ряду стейтів поставили теж братським союзам різні вимоги, коли мова про оформлювання життьового забезпечення, перевірку аплікантів і навіть тексти договорів забезпеченевих грамот. На нашу думку вони забувають, що братські союзи діють під безпосередньою контролею самих членів та мають уряди обрані самими забезпеченими членами. Але, коли наші переконування про такий статус братських союзів не дали успіхів, прийшлось братським союзам повинуватися цим новим зарядженням. Так зайшла потреба змін в наших аплікаціях, що їх ми вже перевели, за вийнятком стейтів Пенсильвенії та Коннектикату, з якими ми ще переговорюємо про пропоновані зміни. Так же само, внаслідок цих вимог, ми впровадили додаткові інформаційні брошури про Медичне Інформаційне Бюро і про Федеральний Акт про Вірне Кредитове Звітування, які треба вручати аплікантам на більші суми забезпечення та у випадках реасекурації. Ці нові зміни законів і вимог припізнили теж випуск вже готових трьох нових плянів нашого забезпечення. Три нові готові друки, двох грамот та одного додаткового договору забезпечення, чекають тепер на остаточну їх апробату після того, як ми ці друки розіслали вже всім стейтам і провінціям на остаточний розгляд. Членам Головного Уряду предкладаю взірці цих друків грамот і додаткового договору для інформації і на доказ, як далеко поступила наша праця в цих, майже трирічних стараннях про введення цих нових плянів забезпечення.

Для покращання нашої забезпеченевої служби ми вже закупили дві нові бюрові IBM машини на місце старих, якими ми користувалися від 1952 року. Третю машину — сортер маємо намір теж вкоротці замінити новою, бо власне цей старий сортер є причиною пропущень і помилок, чи навіть припізнень в деяких працях, коли приходиться його довше ремонтувати.

Для запевнення дальшого поступу в нашому забезпеченевому діловодстві я запропоную, коли прийдемо до внесків, щоб ми апробували забезпечування на суму 10,000 долярів без лікарських оглядин аплікантів у віці до 35-го року життя, замість дотепершньої вікової границі 30 років. Це, я вірю, допоможе нашим секретарям та організаторам забезпечувати на вищі суми молодих професіоналістів і голови нових родин в часі, коли їм таке забезпечення найбільше потрібне.

У нашій забезпеченевій службі присвячуємо особливу увагу листуванню із секретарями, організаторами і поодинокими членами, чи кандидатами в члени і на забезпечення. Так членам, як і кандидатам на нові грамоти забезпечення, конечно потрібні вичерпні інформації про забезпечення в УНСоюзі та фахові поради. Так вони теж переконуються про професійність УНСоюзу в життьовому забезпеченні та про братський дух в цій нашій установі, які безсумнівно перевищують забезпечення в комерційних установах.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРАЦІ

В конвенційному році мали ми особливо велике навантаження працями для Конвенції в перших п'яти місяцях, починаючи від проголошення 28-ої Конвенції. Опісля треба було обрахувати активне членство Відділів та повідомити їх про управнення до делеґатів і вислати друки повновластей. Далі ішла перевірка повновластей делеґатів і заступників на їх апробата, проголошення списків делеґатів і заступників, а вкінці співпраця з Верифікаційною Комісією напередодні і в першому дні самої Конвенції. Також вимагало багато праці листування у справах об'єднання менших Відділів для спільного вибору делеґатів.

Після Конвенції прийшов додатковий обов'язок заопікуватися публікацією протоколу Конвенції, що його виготовили секретарі Конвенції, тобто перевести його мовну коректу перед складом і повну коректу складеного протоколу перед його публікацією у „Свободі". В дану пору друкарня „Свободи" приготовляє вже друк протоколу Конвенції у формі книжки, наклад якої 800 штук, і ці книжки протоколів будуть розіслані всім делеґатам та відділовим секретарям.

ВИШКІЛЬНА ПРАЦЯ

Вишкільна праця є ключем до нашого поступу і дальшого росту числа членства та його загальної суми забезпечення. Найкращим засобом вишколу секретарів та організаторів вважаємо цілотижневі курси на „Союзівці", коли на такі курси можемо притягнути тих наших діячів, яким такий вишкіл найбільше потрібний. Але так само корисними є коротші дводенні курси, що їх влаштовуємо на „вікенди" по округах, бо в них значно легше взяти участь всім потребуючим вишколу. Для збільшення професійности наших діячів використовуємо теж різні інші нагоди, як збори, чи навіть зустрічі з поодинокими особами, а також широке листування, зокрема з новими секретарями Відділів, та телефонічні розмови. Значна частина телефонічних розмов припадає на пізні вечірні години дома, тому що наші секретарі зайняті вдень заробітковою працею і можуть поладнувати союзові справи вечорами і по суботах та неділях.

ВДЕРЖУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ І ПРОТОКОЛІВ НАРАД

З перенесенням Головної Канцелярії УНСоюзу до Української Будівлі з просторими приміщеннями ми змогли впорядкувати належно наші архіви з документами забезпечення всіх членів і все листування з Відділами, що їх зберігаємо в Головній Канцелярії від самих початків УНСоюзу. Також відповідно впорядковано і розміщено картотеки забезпечення активних і неактивних та колись забезпечених в УНСоюзі членів.

Перебрані з 30-им червня 1974 року від тодішнього головного секретаря д-ра Ярослава Падоха протоколи нарад Головного Уряду і Головного Екзекутивного Комітету та Конвенцій УНСоюзу, які були зберігані від початків Союзу, примістили ми також у відповідній шафі вогнетривалої кімнати. Протоколи з років 1971, 1972, 1973 і 1974 прийшлось нам доповнити перекладами на англійську мову. В часі виготовлювання цього звіту залишилось ще тільки зладити переклади декількох протоколів з 1971 року, щоб мати цілість в англійській мові, згідно з вимогами забезпеченевих властей, контролери яких із стейту Ню Джерзі саме переводили перевірку діловодства УНСоюзу.

Нові протоколи засідань Головного Екзекутивного Комітету виготовляю протягом двох тижнів по нарадах. Опісля проголошуємо їх у „Свободі" і виготовляємо переклади. Всі вони були виготовлені і перекладнені та предложені до перевірки нашим членам Головної Контрольної Комісії та стейтовим контролерам.

Затверджені на 28-ій Конвенції зміни статуту були зголошені ще в липні 1974 р. урядам всіх стейтів і провінцій, в яких ми маємо дозволи на ведення забезпеченевого підприємства УНСоюзу. Тоді теж приготовив я до друку нову книжку статуту з усіми змінами, але ми мусіли здержатися з її друком, тому що до часу писання цього звіту все ще два стейти та одна провінція не повідомили нас про апробату, чи прийняття до відома цих змін.

ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ РУХУ І СТАНУ ЧЛЕНСТВА

Рекордовий Відділ веде постійний облік руху і стану членства УНСоюзу при допомозі поодиноких картотек для кожної грамоти забезпечення, книжок із щомісячними підсумками членства, та цілого ряду картотек IBM. Ці картотеки IBM служать нам для:

1. виготовлювання виказів членства по відділах для щомісячних рахунків;

2. друку карток з повідомленнями про чергові платности вкладок;

3. постійного обліку руху і стану членства та цим самим контролі нашого забезпеченевого діловодства;

4. річних підсумків членства по клясах, стейтах і віку для оцінки всіх грамот забезпечення УНСоюзу і для річних звітувань забезпеченевим урядам стейтів та провінцій;

5. виготовлювання чеків дивіденди для членів.

В цьому році вперше чеки дивіденди будуть виготовлені з магнітної стрічки, на яку переписано дані про грамоти із картотек IBM.

Для повного перегляду руху і стану членства виготовив я на підставі наших статистик наступні таблиці. Аналіза цих чисел із підсумками та порівняннями повинна б послужити нам не лише для оцінки пройденого шляху в минулому, але і для використання досвіду та зформування висновків і плянування на їх підставі нашої дальшої праці для росту і розбудови УНСоюзу.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1974 РОЦІ

Місяць	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е. грам.	Випл. Р. грам.	Посмертні виплати
СІЧЕНЬ	336	47	75	94	91	101
ЛЮТИЙ	275	+ 8	76	99	79	81
БЕРЕЗЕНЬ	517	103	78	100	84	87
КВІТЕНЬ	656	37	49	77	65	80
ТРАВЕНЬ	515	77	59	87	71	50
ЧЕРВЕНЬ	198	66	73	69	59	74
ЛИПЕНЬ	165	41	72	100	75	86
СЕРПЕНЬ	222	66	81	87	73	67
ВЕРЕСЕНЬ	217	72	82	87	68	77
ЖОВТЕНЬ	252	118	68	89	67	75
ЛИСТОПАД	256	19	81	74	63	77
ГРУДЕНЬ	396	85	66	124	74	94
РАЗОМ:	4,005	723	860	1,087	869	949

ПІДСУМКИ РУХУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1974 РОЦІ

	Молодь	Дорослі	Акцидентові грамоти	Разом
Стан активних членів з 1-го січня 1974 року	20,119	45,512	5,544	71,175
Нові члени	1,095	2,209	701	4,005
Разом:	21,214	47,721	6,245	75,180
Втрати членства:				
Суспензи	175	216	332	723
Грошові звороти	318	542	—	860
Виплати Е. грамот	696	391	—	1,087
Сплачені вкладки Р грамот	318	551	—	869
Посмертні виплати	18	927	4	949
Інші втрати	90	26	—	116
Перехід з деп. молоді до дорослих	83	83	—	—
Разом втрати:	1,688	2,570	336	4,594
Стан активних членів з 31-го грудня 1974 р.	19,526	45,151	5,909	70,586
Прибуток, або втрата за 1974-ий рік	— 593	—361	+ 365	— 589

НОВІ ЧЛЕНИ 1974 РОКУ

Місяць	Молодь	— В тому льотерія	Дорослі	АДД	Разом
СІЧЕНЬ	74	9	181	81	336
ЛЮТИЙ	51	4	176	48	275
БЕРЕЗЕНЬ	129	12	286	102	517
КВІТЕНЬ	180	31	365	111	656
ТРАВЕНЬ	144	5	270	101	515
ЧЕРВЕНЬ	55	7	119	24	198
ЛИПЕНЬ	37	5	99	29	165
СЕРПЕНЬ	84	20	107	31	222
ВЕРЕСЕНЬ	41	51	109	17	217
ЖОВТЕНЬ	63	28	141	48	252
ЛИСТОПАД	67	16	147	42	256
ГРУДЕНЬ	120	24	209	67	396
Разом:	1,045	212	2,209	701	4,005

Льотерійні члени:		Акцидентові грамоти:	
1971 р.	347	1971 р.	599
1972 р.	315	1972 р.	687
1973 р.	292	1973 р.	967
1974 р.	212	1974 р.	701

НОВІ ЧЛЕНИ 1973 І 1974 РОКІВ ПОРІВНЯННЯ ЇХ ЧИСЕЛ ТА СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	1973 рік		1974 рік	
	Число членів	Їх сума забезп.	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	1,221	$ 1,688,000	1,095	$ 1,629,000
Дорослі	2,480	4,901,500	2,209	4,538,00
Акцидентові грамоти	967	4,835,000	701	3,505,000
Разом:	4,668	$ 11,424,500	4,005	$ 9,672,000
Пересічна сума грамот життьового забезпечення		$ 1,780		$ 1,866
Пресічна сума всіх грамот нових членів		$ 2,662		$ 2,415

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп.
1965	4,896	$ 8,012,000	$ 1,636
1966	4,994	8,893,600	1,780
1967	4,400	8,032,000	1,825
1968	3,872	7,180,500	1,855
1969	5,462	10,108,000	1,850
1970	5,252	9,734,900	1,663
1971	4,056	8,429,000	2,078
1972	4,216	8,967,000	2,127
1973	4,668	11,424,500	2,662
1974	4,005	9,672,000	2,415

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е. грамоти	Випл. Р. грамоти	Посмертні виплати
1965	4,896	684	775	889	754	714
1966	4,994	841	770	873	792	802
1967	4,400	888	617	786	999	843
1968	3,872	884	726	1,060	1,136	873
1969	5,462	356	781	2,048	2,098	875
1970	5,252	640	897	2,226	2,125	872
1971	4,056	620	965	1,836	1,715	883
1972	4,216	465	891	1,614	1,182	964
1973	4,668	457	749	1,296	902	874
1974	4,005	723	860	1,087	869	949
Разом:	45,821	6,558	8,031	13,715	11,572	8,649

НОВІ ЧЛЕНИ 1974 РОКУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
T-16	41	$ 41,000
P-20	503	851,500
E-20	238	288,000
E-18	273	363,500
P-65	15	39,000
E-65	25	46,000
Разом у Деп. Молоді	1,095	$ 1,629,000

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
W	358	$ 549,000
P-20	776	1,507,500
P-65	107	331,500
E-20	692	944,000
E-65	162	562,000
DP-65	71	250,000
T-5	8	64,000
T-10	35	330,000
Разом у Деп. Дорослих	2,209	$ 4,538,000
Акцидентові грамоти	701	$ 3,505,000
Разом усі нові члени:	4,005	$ 9,672,000

НОВІ ЧЛЕНИ 1974 РОКУ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П. Ч.	Стейт Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
1	Pensylvania	894	$ 1,854,000
2	New York	821	1,584,500
3	New Jersey	580	1,311,000
4	Ontario, Canada	398	1,368,500
5	Illinois	277	631,500
6	Ohio	211	664,000
7	Michigan	171	640,500
8	Quebec, Canada	150	459,000
9	Connecticut	127	273,000
10	Massachusetts	50	91,500
11	Saskatchewan, Canada	48	149,000
12	Manitoba, Canada	42	103,000
13	Maryland	42	78,500
14	Nebraska	35	41,000
15	Minnesota	30	151,000
16	Indiana	29	53,500
17	Rhode Island	23	57,000
18	California	14	36,500
19	District of Columbia	14	25,500
20	Deleware	13	27,000
21	Virginia	8	11,500
22	West Virginia	5	4,500
23	Alberta, Canada	4	31,000
24	Missouri	4	3,500
25	Florida	3	5,000
26	Colorado	2	7,000
27	Kansas	2	2,000
28	Arizona	2	2,000
29	Washington	2	1,500
30	British Columbia, Canada	1	2,000
31	Wisconsin	1	1,000
32	Texas	1	1,000
33	New Hampshire	1	500
	Разом:	4,005	$ 9,672,000

Не присднали в 1974 році нових членів Відділи в стейтах Норт Дакота і Ореґон та в провінції Нова Скотія.

СТАН ЧЛЕНІВ

АКТИВНЕ ЧЛЕНСТВО УНС

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ з 31-го ГРУДНЯ 1974 РОКУ

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	19,526	$ 20,188,991
Дорослі	45,151	53,966,776
Акцидентові грамоти	5,909	29,545,000
Разом:	70,586	$ 103,700,767

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1973 І 1974

	Число членів 12. 31, 1973	Число членів 12. 31. 1974	Прибуток, або втрата
Молодь	20,119	19,526	— 593
Дорослі	45,512	45,151	+ 361
Акцидентові грамоти	5,544	5,909	+ 365
Разом:	71,175	70,586	— 589

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення	Перес. сума забез. члена
1965	76,473	$ 72,484,170	$ 947
1966	77,251	76,836,941	994
1967	77,320	80,168,371	1,036
1968	76,389	82,293,055	1,077
1969	75,583	86,540,792	1,145
1970	73,928	89,439,454	1,209
1971	71,880	91,199,905	1,268
1972	70,865	94,402,715	1,332
1973	71,175	100,379,659	1,413
1974	70,586	103,700,767	1,468

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА

СТАН ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА З 31-ГО ГРУДНЯ 1974 РОКУ

(Члени активні, на виплаченому забезпеченні та на безплатному продовженні)

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	19,526	$ 20,188,991
Дорослі	45,151	53,966,776
Акцидентові грамоти	5,909	29,545,000
Молодь на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	4,352	3,072,610
Дорослі на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	14,131	10,747,927
Разом 31-го грудня 1974 р.	89,069	$ 117,521,304

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1973 І 1974

	Число членів 12. 31. 1973	Число членів 12. 31. 1974.	Прибуток або втрата
Молодь	24,264	23,852	— 412
Дорослі	59,311	59,308	— 3
Акцидентові грамоти	5,544	5,909	+ 365
Разом:	89,119	89,069	— 50

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення	Перес. сума забез. членів
1965	86,059	$ 79,196,861	$ 920
1966	87,053	83,761,562	962
1967	88,261	88,015,751	996
1968	88,265,	90,900,014	1,029
1969	89,107	96,333,883	1,081
1970	89,209	100,502,706	1,126
1971	88,366	103,191,489	1,168
1972	88,213	107,063,066	1,213
1973	89,119	113,624,140	1,275
1974	89,069	117,521,304	1,319

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1974 року)

	Число членів		Їх сума забезпечення
Молодь	19,526	$	20,188,991
Дорослі	45,151		53,966,776
Акцидентові грамоти	5,909		29,545,000
Разом активні члени	70,586	$	103,700,767
Молодь на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні	4,352	$	3,072,610
Дорослі на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні	14,131		10,747,927
Разом неактивні члени	18,483	$	13,820,537
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ:	89,069	$	117,521,304
Додаткові забезпечення			
Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку	23,424	$	30,896,000
Забезпечення платника вкладок на грамотах Деп. Молоді	5,265		6,078,000
Разом додаткові забезпечення		$	36,974,000
ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМА ЗАБDЗПЕЧЕННЯ	89,069	$	154,495,304

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕПЕЧННЯ 1973 І 1974 РОКІВ

	Сума забезп. 12. 31. 1973	Сума забезп. 12. 31. 1974	Прибуток, або втрата
Молодь	$ 20,074,533	$ 20,188,991	+ $ 114,458
Дорослі	52,585,126	53,966,776	+ 1,381,650
Акцидентові грамоти	27,720,000	29,545,000	+ 1,825,000
Молодь на випла. забезп. і безпл. продовженні	2,873,407	3,072,610	+ 199,203
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	10,371,074	10,747,927	+ 376,853
Разом:	$ 113,624,140	$117,521,304	+ 3,897,164
ДОДАТКОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ			
Подвійне забезпечення на випадок нещасливого випадку	$ 30,011,750	$ 30,896,000	+ $ 884,250
Забезпечення платника вкладок Деп. Молоді	6,085,500	6,078,000	— 7,500
ЗАГАЛЬНА СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	$ 149,721,390	$ 154,495,304	+ $4,773,914

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО КЛЯСАХ

(Стан з 31-го грудня 1974 року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів		Їх сума забезпечення
Т-18 і Т-16 (Кл. I.)	541	$	546,500
Р-70 (Кл. II)	211		75,491
Р-20	7,966		8,810,000
Е-20	6,050		5,405,000
Е-18	4,328		4,690,500
Р-16	143		216,500
Е-65	287		445,000
Разом активні члени:	19,526	$	20,188,991
Члени на випл. забезпеченні	3,602	$	2,425,774
Члени на безпл. продовженні	750		646,836
Разом неактивні члени:	4,352	$	3,072,610
РАЗОМ у Департаменті Молоді	23,878	$	23,261,601

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів		Їх сума забезпечення
Кл. I. (Старий рід забезп.)	49	$	39,750
Р-70 (Кл. О)	205		167,500
Т	2,921		2,501,350
W	12,126		11,032,176
Р-20	14,109		16,840,500
Р-65	1,683		2,652,000
Е-20	10,394		11,676,000
Е-18	14		13,500
Е-65	2,527		4,602,000
DP-60	251		420,000
DP-65	542		1,674,000
Т-5	51		272,500
Т-10	279		2,075,500
Разом активні члени:	45,151	$	53,966,776
Грамоти акцидентового забезп.	5,909	$	29,545,000
Разом всі активні члени:	51,060	$	83,511,776
Члени на випл. забезпеченні	12,892	$	9,512,937
Члени на безпл. продовженні	1,239		1,234,990
Разом неактивні члени:	14,131	$	10,747,927
Разом у Департаменті Дорослих	65,191	$	94,259,703

ПІДСУМКИ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ:	23,878	$	23,261,601
ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:	65,191		94,259,703
ВСІ ЧЛЕНИ РАЗОМ:	89,069	$	117,521,304

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Т-18 (Кл. I) — Термінове забезпечення молоді до 18-го року життя;
Т-16 (Кл. I) — термінове забезпечення молоді до 16-го року життя;
Р-70 (Кл. II) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя (Деп. молоді);
Е-18 — вивінувальне забезпечення молоді платне у 18-му році життя;
Р-20 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж 20 років;
Е-20 — 20-літнє вивінувальне забезпечення;
Р-65 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 65-го року життя;
Е-65 — вивінувальне забезпечення платне у 65-му році життя;
Кляса I (Старий рід заб.) — забезпечення плате по смерти, без резерви, з вкладками платними впродовж цілого життя;
Р-70 (Кл. О) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя;
W — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-60 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-65 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 65-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
Т-5 — термінове забезпечення на 5 років для дорослих членів;
Т-10 — термінове забезпечення на 10 років для дорослих членів;
ADD — акцидентове забезпечення.

ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

(Стан з 31-го грудня 1974 року)

Ч. П.	Провінція Стейт,	членів Число		Їх сума забезп.	Число Відд.
1	Pennsylvania	18,157	$	21,395,340	108
2	New York	16,293		19,070,393	71
3	New Jersey	11,803		15,956,352	59
4	Illinois	10,205		11,244,419	32
5	Ohio	7,574		10,174,952	31
6	Ontario, Canada	6,485		12,802,131	40
7	Michigan	4,849		7,203,668	13
8	Connecticut	2,857		3,698,444	15
9	Quebec	1,479		2,793,101	8
10	Maryland	1,288		1,829,210	7
11	Massachusetts	1,261		1,446,177	10
12	Minnesota	938		1,645,859	4
13	Rhode Island	773		1,006,106	5
14	California	571		823,319	3
15	Menitoba, Canada	524		1,015,838	4
16	Indiana	515		534,000	5
17	Saskatchewan, Canada	501		1,239,000	8
18	Missouri	470		400,355	4
19	Delaware	434		617,140	2
20	Nebraska	318		269,695	3
21	Alberta, Canada	296		611,440	4
22	District of Columbia	234		222,000	1
23	Wisconsin	187		275,500	3
24	Kansas	165		163,900	1
25	West Virginia	173		162,969	1
26	Florida	132		147,844	1
27	Colorado	122		138,852	1
28	British Columbia, Canada	117		188,800	2
29	Virginia	80		145,000	1
30	New Hampshire	67		70,000	1
31	Arizona	63		90,000	1
32	Texas	38		45,500	1
33	Washington	37		35,500	1
34	North Dakota	28		21,000	2
35	Oregon	19		16,000	1
36	Nova Scotia, Canada	16		21,500	1
	Разом:	89,069	$$	117,521,304	455

ЗАГАЛЬНІ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ І БЕЗПЛАТНОМУ ПРОДОВЖЕННІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСЯГНЕНИМ ВІКОМ

(Без грамот акцидентового забезпечення)

Стан з 31-го грудня 1974 року

Вік	Число членів	Їх сума забезп.	Смертні випадки в 1974 році: Число	Їх сума забезп.
0	226	$ 335,000	1	$ 1,000.00
1	334	530,500		
2	451	642,500		
3	514	728,500		
4	578	773,500		
5	655	829,891		
6	607	746,000		
7	705	863,000	2	2,000.00
8	730	904,000	1	1,000,00
9	815	922,000	1	1,000,00
10	811	893,500		
11	901	969,800		
12	959	981,500		
13	1,095	1,136,710	1	1,000,00
14	1,184	1,171,000		
15	1,308	1,300,500		
16	1,398	1,444,750		
17	1,521	1,547,987	1	1,000,00
18	1,376	1,472,436	1	1,000,00
19	1,370	1,519,959	4	5,500.00
20	1,466	1,736,174	2	2,000.00
21	1,358	1,748,657	3	5,000.00
22	1,377	1,703,313	1	500.00
23	1,419	1,816,282		
24	1,314	1,673,591		
25	1,076	1,309,414	3	3,000.00
26	1,175	1,548,496	3	2,000.00
27	1,466	1,810,245	1	500.00
28	1,383	1,697,413	3	3,000.00
29	856	1,152,877		
30	757	957,064		
31	742	910,393		
32	713	955,083	1	1,000.00
33	634	789,100		
34	539	698,815	1	1,000.00
35	491	651,404	1	1,000.00
36	460	600,045		
37	504	637,698	1	2,000.00
38	476	640,450	1	1,000.00
39	482	617,410	1	1,000.00
40	487	618,268		
41	521	585,100		
42	615	749,175		
43	657	758,651	2	2,500.00
44	768	864,852	1	500.00
45	837	998,280	1	1,000.00
46	996	1,134,454	1	1,000.00
47	1,301	1,467,531	1	1,000.00
48	1,671	1,785,573	4	3,500.00
49	2,230	2,436,614	10	9,500.00
50	2,446	2,571,597	15	12,000.00
51	2,607	2,782,877	15	11,000.00
52	2,582	2,662,498	19	28,000.00
53	2,456	2,459,681	17	13,000.00
54	2,192	2,158,350	14	15,500.00
55	1,992	1,962,610	18	29,000.00
56	1,835	1,705,495	10	7,000.00
57	1,559	1,470,908	14	11,500.00
58	1,603	1,423,525	18	16,500.00
59	1,446	1,288,430	25	38,000.00
60	1,577	1,384,372	24	29,500.00
61	1,304	1,196,834	18	13,500.00
62	1,256	1,102,220	11	10,000.00
63	1,002	918,136	19	13,000.00
64	963	800,879	16	12,000.00
65	848	685,435	18	17,500.00
66	720	592,294	10	13,100.00
67	623	490,075	9	6,000.00
68	561	431,813	15	12,050.00
69	516	401,121	19	13,000.00
70	482	347,751	16	9,500.00
71	489	365,179	10	8,000.00
72	404	285,025	11	7,500.00
73	347	231,104	24	16,500.00
74	442	297,971	32	22,000.00
75	470	319,820	21	14,713.00
76	560	378,113	39	26,800.00
77	562	372,041	43	31,057.00
78	634	431,395	43	29,050.00
79	524	362,052	50	35,799.09
80	419	302,052	40	25,800.00
81	395	283,843	53	40,350.00
82	260	178,447	38	27,000.00
83	189	130,114	30	20,300.00
84	156	116,153	33	26,500.00
85	121	92,078	26	21,250.00
Понад 85 років	309	228,561	5 7	43,109.16
Разом:	83,160	$ 87,976,304	944	$ 781,878.25

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1974 РОЦІ

	Число членів		Їх сума забезп.
Молодь	149	$	307,000
Дорослі	301		840,500
Акцидентові грамоти	193		965,000
Разом:	643	$	2,112,500

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума
1965	808	$ 1,440,000	$ 1,782
1966	1,154	2,585,600	2,240
1967	960	2,538,500	2,590
1968	791	2,088,500	2,396
1969	862	2,257,000	2,618
1970	1,110	2,121,900	1,912
1971	543	1,500,000	2,762
1972	560	1,372,500	2,451
1973	652	1,961,000	3,007
1974	643	2,112,500	3,285

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА УНС В КАНАДІ

(Стан з 31-го грудня 1974 р.)

	Число членів		Їх сума забезпечення
Молодь	2,287	$	2,752,000
Дорослі	5,233		8,396,450
Акцидентові грамоти	1,416		7,080,000
Разом активні члени	8,936	$	18,228,450
Молодь на випл. забезпеченні і безпл. продовженні	154	$	137,131
Дорослі на випл. забезпеченні і бізпл. продовженні	328		306,229
Разом неактивні члени	482	$	443,360
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	9,418	$	18,671,810

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1973 І 1974

	Число членів 12.31. 1973	Число чл. 12. 31. 1974	Прибуток або втрата
Молодь	2,363	2,287	— 76
Дорослі	5,250	5,233	— 17
Акцидентові грамоти	1,324	1,416	+ 92
Разом:	8,937	8,936	— 1

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1973 І 1974

	Число членів 12.31. 1973	Число чл. 12. 31. 1974	Прибуток або втрата
Молодь	2,518	2,441	— 77
Дорослі	5,577	5,561	— 16
Акцидентові грамоти	1,324	1,416	+ 92
Разом:	9,419	9,418	— 1

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧЛЕНСТВА В РОКАХ 1973 І 1974

	Сума забезп. 12. 31. 1973	Сума забезп. 12, 31. 1974	Прибуток, або втрата
Молодь	$ 2,676,250	$ 2,752,000	+ 75,750
Дорослі	8,104,050	8,396,450	+ 292,400
Акцидентові грамоти	6,620,000	7,080,000	+ 460,000
Разом активне членство	$ 17,400,300	$ 18,228,450	+ 828,150
Молодь на випла. забезп. і безпл. продовженні	$ 135,194	$ 137,131	+ 1,937
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	303,736	306,229	+ 2,493
Разом неактивне членство	$ 438,930	$ 443,360	+ 4,430
ЗАГАЛЬНІ СУМИ ЗАВЕЗП.	$ 17,839,230	$ 18,671,810	+ 832,580

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Перес. сума забезп. члена
1965	7,806	$ 9,541,343	$ 1,222
1966	8,361	11,287,934	1,410
1967	8,867	13,016,549	1,468
1968	8,954	13,905,209	1,556
1969	9,113	15,075,971	1,654
1970	9,525	16,089,973	1,689
1971	9,366	16,323,895	1,742
1972	9,279	16,659,847	1,795
1973	9,419	17,839,230	1,894
1974	9,418	18,671,810	1,982

ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

ЧИСЛА ДОДАТКОВИХ ГРАМОТ В ДЕП. ДОРОСЛИХ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число всіх дор. членів	Число додаткових грамот
1965	49,577	3,910
1966	49,943	4,215
1967	49,712	4,432
1968	49,124	4,585
1969	48,670	4,662
1970	47,432	4,347
1971	45,941	4,069
1972	45,172	4,028
1973	45,512	4,092
1974	45,151	4,101

ЧИСЛА ГРАМОТ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВНИХ І ДОДАТКОВИХ

Стан з кінця року	Основні грамоти	Додаткові	Разом
1963	282	796	1,078
1964	468	1,257	1,725
1965	646	1,501	2,147
1966	871	1,751	2,622
1967	981	1,956	2,937
1968	1,071	2,149	3,220
1969	1,305	2,329	3,634
1970	1,514	2,549	4,063
1971	1,628	2,728	4,356
1972	1,872	2,955	4,827
1973	2,220	3,324	5,544
1974	2,376	3,533	5,909

ПЕРЕСІЧНИЙ ВІК ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

(Числа з конвенційних звітів)

31-го грудня 1953 року	41	років
31-го грудня 1957 року	36	років
31-го грудня 1961 року	35.91	років
31-го грудня 1965 року	37.6	років
31-го грудня 1969 року	38.89	років
31-го грудня 1971 року	39.92	років
31-го грудня 1972 року	40.11	років
31-го грудня 1973 року	40.0	років
31-го грудня 1974 року	41.06	років

СМЕРТНІСТЬ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

(Відсоткові числа, базовані на віку членів та віку грамот)

Рік:	% смертности:
1965	54.4
1966	59.2
1967	58.8
1968	61.4
1969	58.09
1970	54.71
1971	57.22
1972	65.10
1973	52,79
1974	61.03

ЧЛЕНИ ПЕРЕДПЛАТНИКИ „СВОБОДИ"

Стан з кінця року:	Ціни місячної передплати 65 ц.	50 ц.	20 ц.	Разом усіх передплатників
1965	11,951	374	2,100	14,425
1969	11,218	71	1,629	12,918
1970	10,691	57	1,480	12,228
1971	10,430	47	1,318	11,795
1972	10,257	38	1,159	11,454
1973	10,215	38	1,020	11,273
1974	10,055	31	895	10,981

ЧИСЛА СПОДІВАНИХ ВИПЛАЧЕНИХ ГРАМОТ НА НАСТУПНИХ ШІСТЬ РОКІВ

Рік	Виплачені Е грамоти Молоді	Дорослих	Виплачені Р грамоти Молоді	Дорослих	Разом
1975	800	408	349	482	2,039
1976	665	339	307	415	1,726
1977	745	441	450	699	2,335
1978	716	342	349	460	1,867
1979	716	465	509	695	2,385
1980	580	356	363	581	1,880

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ В РОКАХ ВІД 1933 ДО 1974 ТА СТАН ЧЛЕНСТВА ЗА КОНВЕНЦІЙНИМИ ЗВІТАМИ

Рік	Число нових чл.	Число всіх чл. з кінцем даного року
1933	2,502	30,314
1934	2,870	
1935	2,161	30,335
1936	3,113	
1937	2,814	
1938	4,492	
1939	5,300	
1940	5,564	38,167
1941	3,859	
1942	3,240	
1943	3,191	
1944	4,085	
1945	2,990	45,720
1946	2,804	
1947	3,306	
1948	4,221	
1949	8,154	56,983
1950	8,710	
1951	7,313	
1952	5,738	
1953	4,682	70,221
1954	3,426	
1955	3,490	
1956	3,343	
1957	4,430	72,438
1958	3,727	
1959	4,998	
1960	3,567	
1961	4,830	81,441
1962	4,093	
1963	4,446	
1964	4,398	
1965	4,896	86,059
1966	4,994	
1967	4,400	
1968	3,872	
1969	5,462	89,107
1970	5,252	89,209
1971	4,056	88,366
1972	4,216	88,213
1973	4,669	89,119
1974	4,005	89,069

(Продовження на ст. 7-ій)

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

(Продовження зі стор. 5-ої)

ОСНОВНІ ФАКТИ СТАТИСТИЧНИХ ТАБЛИЦЬ

У звітовому 1974-му році віднотовано прибуток 4,005 нових членів, але рівночасно теж і значні втрати в членстві внаслідок виплат грамот кляс Е та Р (1,956), посмертних виплат (949), грошових зворотів (860) та суспенз (723). У висліді цього руху членства втратив УНСоюз 589 активних членів та 50 у загальному членстві. Прибуток начисто мав УНС тільки в акцидентовому забезпеченні, 701 грамоту якого набули члени протягом 1974 р. В департаменті молоді 212 нових грамот із льотерійними виграшами однорічних вкладок не врятували нас від дефіциту в числі членів цього департаменту. Пересічна сума забезпечення нових членів була в 1974 році меншою в порівнянні із 1973 роком, але це тільки внаслідок того, що в 1973 р. продано на 266 більше акцидентових грамот. Найбільше популярними серед нових членів були в минулому році грамоти кляси Р - 20, а другими в деп. молоді були грамоти кляси Е - 20, а в деп. дорослих грамоти кляси „дабл ю".

Пересічна сума забезпечення грамот активних членів осягнула нову рекордову височину 1,468 дол., і так же само пересічна сума грамот всього членства стала рекордовою, бо виносила 1,319 дол.

В загальній сумі всіх забезпечень УНСоюзу віднотовано прибуток на чисто на 4,773,914 дол., коли 1974 рік закінчено загальною сумою 154,495.304 дол. Серед загалу членства все ще найбільше популярною залишається кляса Р - 20, а за нею ідуть вивінувальні кляси Е - 20 та Е - 18 в деп.молоді і кляси „дабл ю" та Е - 20 у департаменті дорослих. Тут варто звернути увагу, що цим основним клясам забезпечення ні трохи не загрожує слаба популярність пізніше введених кляс забезпечення Р-65, Е-65, DP-65 чи Т - 5 та Т - 10.

В чисельності членства все ще ведуть перед стейти, в яких почичав УНСоюз свою діяльність, а саме стейти Пенсильвенія, Ню Йорк, Ню Джерзі, Ілліной, а далі Огайо, Онтеріо, Мічіґен, Коннектикат і Квебек.

У вікових групах членства від 75-го р. вгору нараховує УНСоюз чимраз більше членів. В групі від 75 до 79 років має тепер УНСоюз разом 2,750 членів, а від 80 років вгору 1,849 членів за станом з 31-го грудня 1974 р.

В Канаді пересічна сума нових грамот життьового забезпечення (без акцидентового!) виносила в 1974 р. 2,550 дол., а пересічна сума грамот всього членства (тут вже з акцидентовим забезпеченням) 1,982 дол. Канада мала за звітовий рік втрату в усьому членстві тільки на одного члена і так же само одного члена втратила в активному членстві. Сума забезпечення всіх канадських членів виносила з кінцем 1974 р. 18,671.810 дол. і вона зросла за звітовий рік на 832,580 дол. Всіх членів у Канаді з кінцем 1974 р. було 9,418.

З таблиці додаткових грамот дорослих членів можна дізнатися, що число додаткових грамот членів більшає, а число дійсних членів — осіб зменшилося, бо ці самі члени мають по дві та більше грамот. Серед 5,909 грамот акцидентового забезпечення були з кінцем 1974 року 3,533 додаткові грамоти (власники цих грамот мали теж інші грамоти життьового забезпечення) та 2,373 самостійні грамоти, що означає, що їхні власники не мали жодних інших крім цих акцидентових грамот.

Пересічний вік членів дійшов до 41.06, а смертність членства 61.03 за 1974 рік належить до найвищих поруч із роками 1972 — 65.10 та 1968 — 61.4. Число членів передплатників „Свободи" постійно меншає і цим ми втрачаємо зв'язок між УНСоюзом та українцями ЗСА, а на терені Канади протягом звітового року можна було ствердити прибуток членів передплатників.

ІНШІ ДІЛЯНКИ МОЄЇ ПРАЦІ

Поза працею в Головній Канцелярії та вдома над сповнюванням згаданих вже моїх обов'язків не залишається мені багато часу на інші ділянки моєї активности. У звітовому році, як і раніше, постачав я „Свободі" вістками про союзові збори та імпрези і постійними вістками про хід членської кампанії, а також опікувався публікацією знимок нашої молоді — членів УНСоюзу.

Я старався обмежувати до мінімум виїзди в терен з огляду на брак часу та обов'язки в Головній Канцелярії, але й не відмовлявся від виїздів, коли була конечна потреба відвідати Округу, чи навіть Відділ із доповіддю та для полагоднання пильних справ.

В Українському Конгресовому Комітеті Америки займаю пост члена Товариського суду, в якому, Богу-дякувати, не було спірних справ для вирішування.

В Головній Управі ОУА „Самопоміч" обрано мене на пост пресового референта після ранішої каденції на пості референта суспільної опіки.

З жовтні 1974 р. вибрала мене Конвенція Братського Конгресу Стейту Ню Джерзі на пост президента, на якому урядуватиму до чергової Конвенції, яка відбудеться 23-го жовтня цього року.

Займаю пост „комішенера" Реґуляційної Ради міської управи Джерзі Сіти, міста осідку нашої Головної Канцелярії. На цей неплатний пост в раді для вдержування в місті окремих мешкальних (житлових), комерційних та індустріяльних зон, як теж уділювання дозволів на вийнки в цих зонах, найменував мене чотири роки тому посадник міста.

КІНЦЕВІ ЗАВВАГИ

Підсумовуючи свій звіт, хочу вказати на наступні завдання, якими ми, на мою думку, повинні присвятити більше уваги:

1. Підшукувати нових працівників для УНСоюзу в терені і для Головної Канцелярії, інвестуючи гроші в їхній вишкіл та освіту.

2. Пропагувати потребу життьового забезпечення серед української спільноти, а зокрема серед її молодих професіоналістів і молодих голів щойно заснованих родин, пропонуючи їм чисте забезпечення на високі суми, а не вивінувальні грамоти.

3. Поширювати добре ім'я УНСоюзу через його публікації, „Свободу" та „Український Тижневик", обох у збільшеному форматі, двомовні брошурки та радіові передачі. Старатися поширити коло їхніх читачів і слухачів, щоб досягнути ними тих наших посеолнців та їхніх нащадків, які досі не належать до жадних українських установ, чи організацій.

4. Освідомлювати наших громадян про потребу життьового забезпечення та вагу такого забезпечення і членства в Українському Народному Союзі для них самих, їхніх родин, для наших громад в ЗСА і в Канаді та для нашого українського народу.

Головний секретар Володимир Сохан додав до свого друкованого звіту наступні завваги:

Тому що я ставив внесок, щоб зовсім не звітувати, мені випадало б встати і відразу сісти, та нічого не говорити. Але не хотів би я, щоб ви думали, що я собі легковажу справу, тому подав декілька заввак. Перше — прошу мій звіт прочитати. Друге — прошу звернути увагу у цьому звіті на такі справи: Наші старання про апробату двох нових грамот та одного договору додаткового забезпечення тривають вже третій рік. Але ми вже маємо виготовлені друки цих грамот і договору. Їх взірці подаю вам і прошу передати собі кругом стола, щоб їх оглянути. Ці виготовлені друки плянів забезпечення все ще чекають на апробату декількох стейтів. Ми маємо теж клопоти із поширенням тепер „консумеризмом", акціями в обороні споживачів, внаслідок чого ми були змушені перевести деякі зміни на аплікаціях, а також мусіли ввести додатки до аплікацій на забезпечення на більші суми. Це інформаційні листки про Медичне Інформаційне Бюро та про Федеральний Акт про Вірне Кредитове Звітування, щоб їх мусимо долучувати і давати аплікантам прочитати при забезпеченні на вищі суми. В підсумках мого звіту є ще важна для нас усіх пропозиція, щоб ми пішли за рекомендаціями Конвенції і приймали аплікації на $10,000 без лікарських оглядин у віці до 35-го року життя. Це зміна, бо тепер ми приймаємо на $10,000 без лікарських оглядин до 30-го року життя. Решту звіту прошу дуже прочитати. Вкінці прохання до вас від мене, як секретаря: кожний з вас має перед собою свій власний звіт, разом з іншими, на столі. Ці ваші звіти складала наша друкарня в поспіху. Тому дуже просимо вас, щоб кожний з вас зробив собі коректу свого власного звіту. Прочитав уважно і поробив замітки, коли найде якісь помилки, а тоді передав їх, ці звіти з поправками, мені. Заки ми будемо їх публікувати, ми поробимо ці поправки, і за це вам будемо вдячні.

Заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис подякував звітодавцеві та запросив до чергового звіту головну касирку Уляну Дячук.

(Продовження буде)

СССР наголошує потребу нового договору щодо обмеження зброї

Москва. — Напередодні приїзду до Совєтського Союзу державного секретаря Генрі Кіссінджера газета „Правда", офіційоз комуністичної партії, помістила довшу статтю, в якій заявила, що новий договір в справі обмеження стратегічної атомової зброї є конечним для дальшого поліпшення відносин між СССР і ЗСА. „Правда" з неділі, 18 січня, заявила, що совєтські власті готові зробити все можливе, щоб дійти до порозуміння відносно нового договору, однак не згадала на які концесії готова погодитися Москва, а тільки обмежилася до загальникових заяв про конечну потребу такого нового договору. Натомість, як відомо, державний секретар Кіссінджер ще минулого тижня передав через совєтського амбасадора Анатолія Добриніна нову компромісову пропозицію, яка має на меті зліквідувати затримку щодо підписання нового договору між ЗСА та СССР.

Коментуючи запляновані наради секретаря Кіссінджера із совєтськими лідерами, які мають розпочатися у вівторок, 20-го січня, і тривати до п'ятниці, 23-го січня, та які будуть присвячені саме новому договорові щодо обмеження стратегічної атомової зброї, „Правда" заявила, що цей договір дуже важливий для теперішньої політики детанту між ЗСА та СССР. Без нового договору — твердила „Правда" — всі інші позитивні кроки щодо встановлення кращих відносин між цими двома країнами втратять свою важливість. Офіцйоз компартії недвозначно натякнув, що Москва не хотіла б, щоб підписання нового договору було відкладене аж до кінця 1976-го року, тобто після президентських виборів у ЗСА.

Лідери соціялістичних партій Европи затривожені впливами комуністів

Гельсінгор, Данія. — Керівники европейських Соціялістичних партій, затривожені розвитком подій в Італії, Португалії, Франції та інших країнах і зростаючими там впливами комуністів, розпочали тут 18-го січня р. свою конференцію, метою якої є основно обговорити назріваючу загрозу і встановити напрямні та відношення соціялістичних партій до комуністів, якщо вони леґальним способом прийдуть до влади в будь-якій европейській країні. В конференції, яку скликала і спонзорувала Соціял-Демократична партія Данії, беруть участь прем'єр і міністер закордонних справ Великобританії Геролд Вілсон і Джеймс Каллаган, колишній канцлер Західньої Німеччини і лідер Соціял-Демократичної партії Віллі Брандт, прем'єр Швеції Олоф Пальме, канцлер Австрії Бруно Кайскі, прем'єр Голляндії Джур Ден Уль і лідери Соціялістичних партій Норвеґії, Еспанії, Португалії та інших країн.

Якщо йдеться про комуністів і збільшення їхніх впливів, головно в Італії, Португалії і Франції, прем'єр-міністер Данії Анкер Йорґенсен заявив, що соціялістичні партії Европи не допустять до жадної домінації, а тільки строго придержуватимуться демократичних форм правління, і побороватимуть намагання будь-яких сил прийти до влади іншим способом. Йорґенсен має в пляні стрінутися одного тижня з державним секретарем ЗСА Генрі Кіссінджером та поінформувати його про хід конференції Домінуючою темою на конференції буде доповідь лідера Соціялістичної партії Франції, Франсуа Міттерана, який говоритиме про співпрацю комуністичних і соціялістичних партій в Південній Европі.

НЕПОХИТНИЙ РЕАЛІСТ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

го Союзу (НАТО). Треба було дати працю й забезпечити життя 10 мільйонам німців, виселених із східньо - европейських країн після 1945 р.

Ці великі завдання виконано з успіхом під проводом Аденауера. Західня Німеччина зусиллями своїх громадян створила „господарське чудо" і протягом недовгого часу догнала і перегнала своїх сусідів. Само собою зрозуміло, що велику фінансову допомогу дала Америка (Плян Маршалла), і цю допомогу Німеччина використала найраціональніше.

Аденауер дійшов до згоди з державою Ізраїля. Він визнав відповідальність Німеччини за нищення жидівської людности владою Гітлера. Німецький уряд заплатив Ізраїлеві значні суми, як відшкодування, за звірства нацистів.

Коли противники критикували Аденауерову закордонну політику, то „Старий" відповідав: „Мусите зрозуміти що значить програна війна"! Він залеречував мрії про „реванш" (відплату) і не кликав німців Східньої Німеччини до бунту, до „всенаціонального повстання", бо знав, що такий рух був би утоплений ворогом у морі крови. Аденауер — реаліст стояв на сто гін далеко від „одержимости" та від бундючних фраз. Він пережив фантастичні фрази кайзера Вільгельма ІІ про „На тиск на Схід" і пропаганду Гітлера про панування Німеччини над світом. За цю політику заплатила Німеччина катастрофою у двох світових війнах. Аденауер на довгім віку багато навчився з політичного життя. Як канцлер Німецької Федеративної Республіки (1949-1963), Аденауер часто повторював слова реаліста: „Ніяких експериментів!" Бо знав, що за необдумані експерименти й фантазії мусять платити своїм життям і майном народні маси.

НА ГОСПОДАРСЬКОМУ ФРОНТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

рез те і немає виглядів на значний швидкий спад безробіття. Навпаки, за певних умов воно ще може збільшитися. Згідно зі „законом Окуня" (Окунь — видатний економіст, один з керівників славного „Брукінгс Інституту" у Вашінгтоні і господарський дорадник президентів) для зменшення числа безробітних на один відсоток треба підняти валову продукцію на три відсотки. Значить, щоб зменшити існуючу офіційну цифру безробіття до п'яти відсотків, треба зросту продукції на десять відсотків. А ніхто аж такого підйому господарської активности ближчим часом не передбачує. До цього ж долучується ще згаданий угорі факт, що продукція наслідком перебудови промислу, нового устаткування і нової організації праці зростає не на рахунок зросту числа працюючих, а на рахунок нових машин і технології.

Крім цього ринок праці ще довгий час буде обтяжений примусовим переставленням міських управ численних більших і менших міст Америки на ощадності і раціоналізацію. Бюрократичні перерості в адміністрації і господарці міст, безгосподарне плянування й затруднювання маси непотрібних працівників, розкидання публічними грішми дійшли до такого абсурду, що рятунок є тільки у негайному прикрученні гайки. А це однозначне зі звільнюванням робітників, зменшуванням контрактів приватним фірмам, тобто знов зменшенням запотребування на працю.

Зрозуміло, що в такій ситуації питання „що робити далі", набирає нещоденних розмірів. В шуканні відповіді на це питання погляди дуже розбіжні. Одні вимагають збільшення державного втручання і контролі, інші пропонують дотеперішнє втручання довести до мінімального й намагаються взагалі ліквідувати. Одні бачать вихід у загальному плянуванні, інші якраз навпаки вважають, що треба дати цілковито вільну руку приватному секторові. Дехто знову ж навіть передбачує заник приватного сектора. Характеристичним під тим оглядом є господарський додаток до „Ню Йорк Таймс-у" з неділі, 4-го січня 1976 р., в якому на одну сторінку наголовок: „Чи 200-річчя побачить смерть приватного підприємства?"

Серед ряду відповідей провідних господарників, теоретиків і практиків, найближче до правди висловився Клеренс Волтон, Президент Католицького Університету Америки: „Американці вступають у своє третє сторіччя політичної самостійности не в тріюмфуючому, а в заклопотаному настрої... Вільне підприємство не загине. Воно зміниться. Немає бо меж захопленню і дерзанням, які перед ним: нові течії, нові ринки, нові формації".

В СОРОКОВИНИ ДЕНЬ СМЕРТИ

нашого Дорогого і ніколи Незабутнього

МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, ВУЙКА, КУЗЕНА і ДРУГА

сл. п.

ЯРОСЛАВА БІЛАСА

відправляться за спокій Його душі

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в дні 29-го січня 1976 р.

в слідуючих церквах:

св. апп. ПЕТРА і ПАВЛА в КОГОВЗ
св. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ в БОФФАЛО
БЛАГОВІЩЕННЯ в Мельрозе Парк в ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
св. ЙОСАФАТА в РОЧЕСТЕР
св. о. МИКОЛАЯ в ТОРОНТО, Канада
св. о. МИКОЛАЯ в ВОТЕРВЛІТ
св. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
св. ВОЛОДИМИРА і ОЛЬГИ в ЧІКАГО

Про молитви за душу Покійного в цей день просять

в глибокому смутку:

ДРУЖИНА, ДІТИ, ВНУКИ,

ближча і дальша РОДИНА та ДРУЗІ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 17-го січня 1976 р. на 69-му році життя по короткій недузі попрощалася з цим світом, заосмотрена Найсвятішими Тайнами

бл. п.

МАРІЯ з ЯРИМОВИЧІВ СТЕТКЕВИЧ

ПАНАХИДИ — у понеділок, 19-го і вівторок, 20-го січня 1976 р. о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Decker у Гантері, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться у середу, 21-го січня 1976 року до церкви св. Івана Хрестителя у Гантері, Н. Й.

У глибокому смутку:

муж — ЛЕВ

брат — інж. РОМАН ЯРИМОВИЧ з дружиною ДАРІЄЮ і дітьми ЮРКОМ, МАРУСЕЮ І ІРКОЮ

Ділимося з Рідними, Приятелями та Знайомими, що ранком, 16-го серпня 1975 року відійшов від нас у Вічність на 58-му році життя

сл. п. д-р ветеринарії

РОМАН ДАНИЛО ЗАЯЦЬ

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися у Вінніпезі, 21-го серпня 1975 р. Тіло Покійника перевезено із укр. кат. катедри св. Володимира і Ольги на цвинтар Всіх Святих.

Покійний залишив у глибокому смутку: дружину Ірину, з 10-літнім сином Михайлом у Вінніпезі, матір Ольгу Заяць і сестру Стефанію зам. Цвях, на рідних Землях, сестри: Марію зам. Опока з ріднею, Лідію зам. Чайківська з ріднею, Ольгу Палаташ з ріднею в Америці, Евгенію зам. Баринька з ріднею та Ірину зам. Сеник з ріднею в Канаді.

Нехай канадійська земля буде Йому легкою, а пам'ять про Нього вічною між нами!

Сестра ІРИНА СЕНИК

Колишнім Воякам, членам НТШ та Українському Громадянству подаємо болюче сумну вістку, що 10-го січня 1976 р. в Нюарку, Н. Дж. вибув назавжди з комбатантських рядів наш Незабутній Побратим по Зброї

св. п.

ЗЕНОН СТЕФАНІВ

кол. учасник визвольної війни України, як підхорунжий УГА та відтак як сотник УНА, визначний військовий історик і журналіст, дійсний член НТШ, директор Військово-Історичного Інституту НТШ в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбувся у четвер, 15-го січня ц. р. на Українському Православному Цвинтарі в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Достойній Опечаленій Родині Покійного передаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

ДИРЕКЦІЯ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНОГО ІНСТИТУТУ НТШ В НЮ ЙОРКУ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

і

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНИЙ ІНСТИТУТ

в глибокому смутку повідомляють, що 10-го січня 1976 року відійшов у Вічність на 74-му році життя

мґр ЗЕНОН СТЕФАНІВ

дійсний член НТШ, довголітній директор Українського Військово-Історичного Інституту НТШ, історик українського війська, журналіст і автор численних праць з військової ділянки.

ПОХОРОН відбувся 15-го січня 1976 р. в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВШ. Родині Покійного передаємо щирі слова співчуття.

В БОЛЮЧІ РІЧНИЦІ СМЕРТИ

наших Найдорожчих БАТЬКІВ,

а саме

В ДВАНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МАМИ

ТЕКЛІ

та

В П'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ТАТА

ЯКОВА ХАРИНІВ

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в П'ЯТНИЦЮ, 23-го СІЧНЯ 1976 р. о год. 9-ій ранком, в церкві УСП. ПР. БОГОРОДИЦІ, Бетгурст вул., ТОРОНТО, Канада та

в СУБОТУ, 24-го СІЧНЯ 1976 р., год. 8 ранком, в церквах св. МИКОЛАЯ, Квін вул., ТОРОНТО, св. ЙОСАФАТА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Франкфорд та в церкві ПОКРОВ ПР. Д. М., Савт-Вест ФІЛЯДЕЛЬФІЯ —

Рідних, Приятелів і Знайомих прохаємо помолитися того дня разом з нами за спокій Їхніх Душ.

СИНИ

Захоплюючий вечір колядок та щедрівок

Чікаго (Лука Костелина). — Добре підготований і цікаво переведений Вечір колядок та щедрівок підсилив цього року різдв'яний настрій місцевої української спільноти. Вечір, що відбувся в неділю, 11-го січня ц.р., в школі Шопена, зорганізувала парохія св. Володимира і Ольги, а виконавцями були її мистецькі одиниці: хор „Прометей" — диригент проф. Роман Андрушко та тріо „Незабудьки" (Марія Костелина, Олександра Савин, Віра Сурівка, при фортепіяні Надя Савин) — мист. кер. п-і Марія Плешкевич. Приймали гостинну участь у вечорі ще об'єднані жіночі хори „Чайка" та „Калина" — диригент п-і Мирослава Галан; а при фортепіяні п-і Лі Вилкин. Названі хори працюють при Осередках СУМА ім. Крут та ім. полк. І. Богуна.

В програму вечора ввійшли українські колядки: „Слава во вишніх Богу" Бортнянського, „Бог природу" Купчинського, „Голосить світу" Федорова, „Херувим свят" та інші у виконанні хору „Прометей", „Ішли тріє царі" та „Що в пана дядька" Кошиця, „Ой леліє" в обр. Федорова, „Ой гордопишний пан - господарю" в обр. Леонтовича та інші у виконанні об'єднаних жіночих хорів. Тріо „Незабудьки" виконали дві колядки Гайворонського „На Рождество Христове" та „На Святий Вечір" і колядку „А у цього хазяїна" Бакалинського.

Вечір попередила п-ниа Марта Шарун оглядом українських коляд і колядок, в якому автор, проф. Роман Завадович, провів аналізу родів колядок та процес їх повстання. Окремі виступи хорів та тріо були переплетені виступами членів театральної Студії Молоді під кер. п-і Лілі Цепинської із їхніми віншуваннями за зразками віншувань Києва, Херсонщини, Буковини, Гуцульщини та інших місцевостей України.

Не обійшлося на вечорі без нашого славного „Щедрика". Одначе найтриваліше враження на присутніх зробила таки колядка „Бог Предвічний", яку виконали всі виконавці вечора разом. Могутньо звучало у темній залі „Слава Богу...", а в руках кожного хориста мерехтіла засвічена свічка, як в чорно - темну ніч мерехтять на небі зорі.

Під час концерту о. крил. Марян Бутринський поділився з присутніми відомими досі інформаціями про звільнення Леоніда Плюща, про його тимчасовий побут у Відні тощо. Радісну новину про звільнення Плюща люди прийняли рясними оплесками з надією, як це підкреслив о. Бутринський, що ми діждемося ще більше таких радісних новинок.

У новорічних привітаннях „Екзарх усієї України" забув про Бога, а Юрій Смолич про Україну

Газета „Вісті з України", що її з пропагандивною метою видає так зване Товариство „Україна", яке побіч культурних зв'язків з українцями за кордоном, займається також розкладовою роботою керованою органами КГБ, опублікувала у числі з 1-го січня ц. р. з нагоди Нового Року декілька „послань", між ними Митрополита Київського і Галицького, „Екзарха усієї України" Філарета та президента згаданого товариства письменника Юрія Смолича. Перший, крім ідентифікації, що він є репрезентантом урядової Руської Православної Церкви, ні словом не згадує про Бога, релігію, Церкву, не закликає до молитов, а ціле своє коротке „послання" присвячує „успішному завершенню в минулому році нарад з безпеки й співробітництва в Европі" та „благословить" людей, „які спрямовують свої зусилля для торжества миру в усьому світі, на благо і процвітання всього людства".

Юрій Смолич, сказавши на початку, що виступає від товариства „Україна", не згадує у довгому „привітанні", навіть про УССР, а ввесь час вживає загальників „Радянський Союз", „радянські народи", „радянська держава" тощо. Згадавши в одному місці „про становище в нашій Вітчизні", Смолич пояснюється з виясненням, що йдеться про „Союз Радянських Соціялістичних Республік", а не про „Вітчизну" Україну. Позатим Смолич, який є випробуваним пропагандистом і службовцем партії, красномовно розказує про „досягнення й міць в царині будівництва, господарства, економіки, науки й культури та міжнародній політиці", бо мовляв, „комуністична партія і радянський уряд забезпечили цілому світові спокій та поступ у різних галузях життя".

ЗАКІНЧЕНО ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ УВАН

Авгсбург (ОУПС). — Окрема делегація під головуванням пані Л. Хоміцької відвідала з нагоди 30-річчя оснування Української Вільної Академії Наук — УВАН у цьому місті 18 листопада 1975 р. Авгсбурзький архів і передала йому на руки пана міністра д-ра Г. Бленденгера матеріяли до історії УВАН у Німеччині, а теж і в інших країнах, головно в Канаді й ЗСА. В імені міста д-р Бленденгер склав подяку ювілейній групі УВАН в Авгсбурзі за передані матеріяли, а теж переслав окремого листа з цього приводу проф. Яр. Рудницькому в Вінніпезі за ініціятиву в цій справі. „З нагоди 30-річчя УВАН в Авгсбурзі пересилаю Вам і всім членам та співробітникам Академії свої найкращі побажання" — закінчив свого листа д-р Бленденгер.

ФРАНЦУЗЬКА ПРЕСА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

могли включитися через свої традиційні інституції, бо ані не могли ходити до совєтської амбасади, ані не дуже нас хотіли, бажаючи, щоб справа залишилась у гуманітарній площині, не перекидаючись виразно в антисовєтську. Але включилися наші діти — Організація Української Молоді у Франції, яка тісно співпрацювала з Комітетом Математиків. Вона також кинула справу Плюща в провінційну пресу через свої Клюби на провінції (зокрема у Везін-Шалеті, де зведено було справжній бій з комуністами в зв'язку з відкриттям пам'ятника Т. Шевченкові, якому патронувала совєтська амбасада).

Несподіванкою було, що преса почала поволі називати Л. Плюща не „совєтським", як український математиком. Ця ідентифікація все більшала й Ж. Гімме-Брюльон на сторінках „Фігаро" з 9-го січня писав:

„А. Солженіцин писав, що суть комунізму — викорінити національне почуття. Не можна бути комуністом і росіянином, комуністом і французом. Треба вибирати... Кремль вибрав для Солженіцина і Плюща. Плющ перестав бути совєтським громадянином, отже — перестав бути комуністом. Але таким чином він здобув своє справжнє громадянство: українське".

При цьому Ж. Гімме-Брюльон зупиняється над проблемою політики Москви у відношенні до опозиції і каже, що по суті в СССР — нічого не міняється. Звільнення Плюща — лише виняток, потрібний для підтвердження правила. Мільйони залишаються за дротами, між ними десятки тисяч політв'язнів. Лише їх cвоєчасно не розстрілюють, як за Сталіна. Л. Плюща випускають, представляючи як сміття, що викидається на смітник історії...

Завважила преса садизм совєтських урядових чинників, які змусили самого Л. Плюща й його родину до тортур чекання в непевності. „Фігаро" з 6 січня писав:

„Це чекання можна назвати лише жорстоким і нелюдяним...".

Щоб не пошкодити справі звільнення, яке могло бути відкликане кожної хвилини, „Ле Монд" з 10 січня подав без коментарів цинічний комунікат ТАСС, опублікований французькою мовою, в якому читаємо справді ідилічний образ усієї справи Л. Плюща.

„Як довідується кореспондент ТАСС, Леонід Іванович Плющ, замешканий у Києві, був арештований і поставлений під суд 1972 р., коли він ніде не працював і вчинив важкий злочин (?) проти держави.

„Під час слідства, Плюща оглянули кваліфіковані психіятри й визнали його хворим. За рішенням київського трибуналу, його приміщено в психіятричний лічниці у Дніпропетровському.

„Після лікування, здоров'я Л. Плюща поправилося настільки, що суд уважав можливим вволити прохання його дружини, Татьяни Житникової, — перебрати його під її опіку. Крім того, Т. Житникова прохала для всієї родини, включно з чоловіком, дозвіл на виїзд до Ізраїля. Відділ віз задовольнив це прохання.

„У даний мент, Л. Плющ готується до виїзду до Ізраїля разом із Т. Житниковою".

Можна б було сміятися, коли б цей цинізм не викликав сліз обурення: як усе просто...

Після приїзду Плющів до Парижу, уся преса висловлювалася до цієї справи. У протилежність до австрійської преси, яка поставилася до події дуже холодно, французька коментувала дуже широко.

Усі інформації виходили з висновку, що його зробив на прес-конференції на Орлі, проф. Шварц, голова Міжнародного Комітету Математиків:

„Щасливе закінчення одіссеї завдячуємо в першу чергу незламності Л. Плюща і його дружини, а також — одностайній поставі міжнародної опінії, що добивалась справедливости".

„Ле Монд" (з 11-12 січня) наголошує незламність Л. Плюща в обличчі психічних і хемічних тортур, яким зокрема важко протиставитися, переказує ще раз історію його ув'язнення і про спеціяльні психлікарні каже, що вони призначені на те, щоб довести, що божевільним слід зробити того, кого поліція визнала божевільним. А крім того — довести, що тільки божевільні можуть стояти в опозиції до режиму...

Мануель Люкбер цитує відомі листи Л. Плюща до „Комсомольської Правди" в справі Глузмана й Буковського, проти окупації Чехо-Словаччини, згадує про підписи Л. Плюща під листами в обороні українських резистантів. При цьому він пригадує, що Л. Плющ назвав сучасних керівників СССР байстрюками революції, вважаючи, що компартія зрадила революцію і „термідорі 1928 року, коли почалась ліквідація соціялістів". З цього автор витягає висновок, що Л. Плющ поділяє погляди соціялістичної опозиції до комунізму. Згодом сам Л. Плющ мабуть потвердив це припущення, кажучи комусь, що хотів би увійти в контакт із „українськими соціялістами на Заході".

Зворушливий репортаж про зустріч у Марчегг поміщено на сторінках „Фігаро" (з 12 січня) адвокат Жан-Марк Варо, один із адвокатів, що їх уповноважнила пані Плющ і які інтервенювали в Москві й Відні, та Плющ і у Києві. Він м. ін. пише про зустріч на кордоні:

„Татьяна пестить руку свого чоловіка, наче б заспокоювала налякану дитину. Поволі-поволі він перестає тремтіти. За годину він нам каже:

— Розголос довкола мого імени у світі дійшов аж до мосі келії...

„Це все, що він сказав поряд з висловами подяки. І ще: „Це був жах..."

Ж.-М. Варо подає, що згодом у Відні, Л. Плющ заявив: „Треба боротись за тих, що залишились..."

Орган французької компартії, „Ль'Юманіте" (з 12 січня) підкреслює, що французька компартія причинилася до звільнення Л. Плюща своїм становищем, яке випливає з її виразного становища: соціялізм — синонім свободи... З противниками треба боротись ідеями, а не насильством...

Комуністичний часопис при цій нагоді цитує заяву ген. секретаря французької компартії, Жоржа Марше, який недавно заявив:

„У справі соціялістичної демократії існують розходження між нами й компартією СССР"... (у СССР) проведено неоднієї поправки, але існують недоліки, які слід виправити. Умовини сприяють тому, щоб СССР підніс ще вище прапор свободи..."

Це один із доказів, що справа Л. Плюща стала міжнародною проблемою широкого засягу. Зокрема для Франції, де компартія була змушена до нової тактики: прихід до влади легальними й „ідейними" шляхами. Жорж Марше офіційно заявив, що компартія зрікається принципу диктатури пролетаріяту (хоч цього не скреслено з програми). Коли справи підуть по цій лінії, будемо свідками важливих подій, що поглиблять пропасть яка постає між сучасною Москвою і Москвою міту „центру світового комуністичного руху".

На цьому полі Л. Плющ згодом може відіграти також міжнародну ролю. Як теоретик. А найважливіше — як українець. Чи потрапить українська еміграція схопити нові вітри у свої вітрила? Це велике питання.

„Фігаро" з 14 січня чомусь повертається до давнього й реакційного називання Л. Плюща „російським математиком". Розповідає, що він відпочиває у віллі М. Бруе, секретаря Міжнародного Комітету Математиків. Л. Плющ відмовляється від зустрічі з журналістами. Хлопці їздять на колесах по полях, читають ковбойські пригоди „Люкі Люк" (образкові розповіді, до яких не треба знати мови). Мама шукає для них підручників французької мови. А сама заявляє:

„Я знаю, що перед нами нові труднощі, але воля найважливіша. Я буду працювати прибиральницею, аби лише ми могли бути матеріяльно незалежні..."

Ось вона — справжня українська жінка з України. Незламна, як Зарицька, як Ірина Калинець, як Ніна Караванська. Зразок для нас і для всіх.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 24-го СІЧНЯ 1976 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Дністер 361 Відд. о год. 6 веч. в домівці Товариства при 119 Аве. А. Є дуже важні справи до полагодження. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — М. Пізнак, предс., І. Пригода, кас., П. Кучма, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 25-го СІЧНЯ 1976 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Звичайні загальні збори Т-ва ім. Е. Коновальця 240 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі церкви св. Йосафата в домівці СУМА. Проситься членство прибути. — І. Сліпець, гол., М. Кігічак, секр., В. Якима, касир.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Річні збори Т-ва ім. І. Франка 271 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1976 р. Проситься чл. прибути. — Управа.

ЧІКАГО, Ілл. Річні загальні збори Т-ва Леви 399 Відд. о год. 12-ій дня в домівці УАСТ Леви. Участь членів обов'язкова. Ю. Косачевич, гол., Р. В. Припхан, секр.

✝

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ЧЕРНИШ, член УНСоюзу Відд. 106 Б-ва св. о. Николая в Чікаго, Ілл., помер 14 жовтня 1975 р. на 51-му р. життя. Нар. в 1924 році в Західній Україні і став членом УНС в 1959 р. Полишив в смутку дружину Анну та близну і дальшу родину в ЗСА та в Україні. Похорон відбувся 17 жовтня 1975 р. на цвинтарі св. о. Николая в Чікаго, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа 106 Відд. УНС.

МИКОЛА ПОРК, член УНСоюзу Відд. 179 Б-ва св. Володимира в Ст. Луїз, Мо., помер 7 жовтня 1975 р. на 84-му році життя. Нар. в 1890 р. в с. Ролів, Зах. Україна, став членом УНС в 1941 році. Полишив в смутку сина Григорія з родиною в Україні, брата з дружиною та сестру Христину. Похорон відбувся 9 жовтня 1975 р. на цвинтарі Сонсет Бурял Парк в Ст. Луїз, Мо.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МИХАЙЛО КОГУТ, член УНСоюзу Відд. 295 Б-ва Сошествія Св. Духа в Акрон, Огайо, помер 30-го жовтня 1975 р. на 54-му р. життя. Нар. в 1920 р. в Бічче Золоте, пов. Борщів і став членом УНС в 1963 році. Полишив в смутку дружину Параскевію і 3 замужні дочки Марію, Теклю і Анну та на трьох внуків і родину в краю. Похорон відбувся 1-го листопада 1975 р. на цвинтарі св. Хреста в Акрон, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Мотрович, секр.

АННА КІЗИМА, членка УНСоюзу Відд. 219 Т-ва ім. М. Грушевського в Ню Йорку, Н. Дж., померла 29 вересня 1975 р. на 82-му році життя. Нар. в 1893 р. в Україні і стала членкою УНС в 1940 р. Полишила в смутку синів Василя і Володимира та дочок Павлину, Марію і Делорес. Похоронена на цвинтарі Евергрін в Гіллсайд, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АГАФІЯ РОМАХ, членка УНСоюзу Відд. 36 С-ва Пресвятої Богородиці в Рочестер, Н. И., померла 16 жовтня 1975 р на 82-му р. життя. Нар. в 1893 році Рогатин, Україна і стала членкою УНС в 1924 р. Полишила в смутку двi дочки Марію і Михайлину (Ольгу), дві невістки, 6 внуків, правнука та близьку родину. Похоронено на цвинтарі Сепулчре в Рочестері, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Ковальчук, секр.

ІВАН ЦИЦИК, член УНСоюзу Відд. 173 Б-ва св. Володимира в Вілмінгтоні, Дел., помер 6-го жовтня 1975 р. на 87-му році життя. Нар. в 1889 році в Україні і став членом УНС в 1915 році. Полишив в смутку дочки Юлію і Катерину та сина Василя. Похорон відбувся на цвинтарі Всіх Святих в Вілмінгтон, Дел.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ТЕОДОР ЗАЯЧКІВСЬКИЙ, член УНСоюзу Відд. 253 Т-ва ім. І. Франка в Лудлов, Масс., помер 22 листопада 1975 р. на 85-му році життя. Нар. в 1891 р. в Довгатів, пов. Калуш, Зах. Україна і став членом УНС в 1925 р. Полишив в смутку дружину Марію, два сини Стефана, Володимира; три дочки Розалію, Анну, Нанєї; 4 внуки і два правнуки. Похорон відбувся 25 жовтня 1975 р. на цвинтарі св. Альойзія в Індіян Орчард, Масс.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Фіцик, секр.

МАРГАРЕТ БАРНОТ, членка УНСоюзу Відд. 63 Т-ва „Січ" в Форд Сіті, Па., померла 4 листопада 1975 р. на 59-му році життя. Нар. 1916 р. в Вашінгтон Ковнті, Па. Полишила в смутку мужа, дві дочки і сина та дальшу родину. Похоронена на цвинтарі Св. Трійці в Форд Сіті, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Турко, секр.

МАРІЯ ДЗЮБАК, членка УНСоюзу Відд. 8 Т-ва „Подільська Січ" в Йонкерсі, Н. Й., померла 6 листопада 1975 р. на 82-му р. життя Нар. в 1893 році в Західній Україні і стала членкою УНС в 1930 р. Полишила в смутку 2 дочки Анну і Емілію, 12 внуків та 12 правнуків. Сини Іван і Стефан померли скорше. Похорон відбувся 10 листопада 1975 р. на цвинтар Овкленд в Йонкерс, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Кульчицька, секр.

АНАСТАЗІЯ С. ТРУШ, членка УНСоюзу Відд. 102 Б-ва св. Петра і Павла в Парма, Огайо, померла 20 липня 1974 р. на 55-му році життя. Нар. в 1918 р. в Клівленді, Огайо і стала членкою УНС в 1936 р. Полишила в смутку мужа Катерину, сестри: Анну, Катерину, Марію та дальшу родину. Похорон відбувся 23 липня 1974 р. на укр. кат. цвинтар св. Петра і Павла Парма, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АННА ПЕТРІВ, членка УНСоюзу Відд. 490 Т-ва ім. І. Франка в Ірвінгтоні, Н. Дж., померла 5 листопада 1975 р. на 81-му р. життя. Нар. в 1894 р. в с. Буцнева, пов. Тернопіль і стала членкою УНС в 1924 р. Полишила в смутку мужа Івана, двох синів, шість внуків, два братів і одну сестру. Похорон відбувся 8 листопада 1975 р. на Голлівуд цвинтарі в Юніон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Чорномаз, секр.

АННА БЕЗПАЛЬЧА, членка УНСоюзу Відд. 424 „Героїв Крут" в Філадельфії, Па., померла 8 листопада 1975 року на 46 р. життя. Нар. на Україні і стала членкою УНС в 1968 р. Полишила в смутку мужа Василя і 3-ох синів: Петра, Валерія і Василя. Похорон відбувся 12 листопада 1975 р. на Овкланд цвинтарі в Філадельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Л. Івашина, секр.

АННА ФАЛІНСЬКА, членка УНСоюзу Відд. 58 в Ютика, Н. Й., померла на 79-му році життя. Нар. в 1896 р. в Зах. Україні і стала членкою УНС в 1926 році. Полишила в смутку два сини — Ярослава і Степана, дві дочки — Марію і Олю, 11 внуків і 3 правнуки. Похоронена на цвинтарі укр. православної церкви св. Петра і Павла в Ютика, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Ковалевська, секр.

ЕМІЛІЯ СІМОНІ, членка УНСоюзу Відд. 36 С-ва Пресв. Богородиці в Рочестер, Н. Й., померла 26 вересня 1975 р. нар. в 1924 р. і стала членкою УНС в 1967 р. Полишила в смутку мужа Володимира, три дочки: Ірину, Александру, Оксану, три сини: Володимир, Ярому, Богдан; чотирьох внуків та дальшу родину в Україні та в Канаді. Похорон відбувся 4 жовтня 1975 р. на цвинтарі в Рочестері, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Ковальчук, секр.

Д-Р ОСИП УТРИСКО, член УНСоюзу Відд. 27 Т-ва „Орлик" в Ньюарку, Н. Дж., помер 1-го листопада 1975 р. на 86-му р. життя. Нар. в 1890, в Комарні, Зах. Україна і став членом УНС в 1950 р. Полишив в смутку близьку і дальшу родину. Д-р О. Утриско був адвокат в Комарні, четар УГА та громадський діяч. Похорон відбувся 5-го листопада 1975 р. на укр. прав. цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. ДЖ.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Олесницька, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7420. Жалобний лемент

Врадуваний думкою, що його Джейн безпечно перебуває в селі Вазірів, Тарзан верхи поспішає з горба в село... Джейн!!

Однак, до нього доносяться жалобний лемент тубільців...